

Delårsrapport 2 2020

Januari – augusti 2020

Förord

Denna uppföljning avser regionens samlade uppdrag och ekonomi och utgår från innehållet i Regionplan 2020-2022.

Delårsbokslutet innehåller en redovisning av målområden och uppdrag i Regionplanen. För de mätbara mål och indikatorer som ska följas upp på delår, redovisas också periodutfall och helårsprognos. Där så varit möjligt, har prognos bedömts även för några indikatorer som normalt sett följs upp på årsbasis.

I redovisningen används trafikljus för prognosbedömningen av indikatorer och måldokument:

Grönt: Utveckling i önskad riktning

Gult: Oförändrad eller otillräcklig utveckling

Rött: Utveckling i oönskad riktning

- = prognosbedömning görs ej

Trafikljus används även för prognos gällande uppdragen:

Grönt: Bedöms bli genomfört enligt plan

Gult: Bedöms bli delvis genomfört enligt plan

Rött: Bedöms ej bli genomfört

Efter redovisningen av målområdena presenteras det ekonomiska delårsbokslutet per den 31 augusti tillsammans med en helårsprognos som bygger på delårsbokslutet. Här ingår resultatanalys, förvaltningarnas prognostiserade resultat för 2020 och regionens investeringar.

Delårsrapporten innehåller också en redogörelse över bolag och samverkansorgan och sist finns övriga finansiella rapporter.

Delår 2 granskas av revisionen.

Innehåll

Sammanfattning: händelser av väsentlig betydelse och framtidsbedömning	3
Nöjda invånare i en attraktiv region	5
En god och jämlik hälsa	9
En effektiv verksamhet av god kvalitet	11
Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare	18
En stark och uthållig ekonomi.....	20
Ekonomisk helårsprognos.....	25
Bolag och samverkansorgan	29
Driftredovisning och investeringar	31
Resultaträkning, noter.....	32
Balansräkning	34
Kassaflödesanalys.....	35
Fullmäktigeuppdrag – överblick prognosbedömning	36

Sammanfattning: händelser av väsentlig betydelse och framtidsbedömning

Delårsrapport två beskriver läget per den sista augusti 2020.

Invånarperspektiv

Pandemins påverkan är fortsatt stor på invånare och samhälle. Inom samtliga områden där regionen är verksam – vård, trafik, kultur och regional utveckling – har de omedelbara effekterna varit stora och ställt krav på snabb omställning av verksamhet och tjänster.

Fram till början av september har cirka 2 800 västmanlänningar bekräftats infekterade med covid-19. Totalt har 510 patienter vårdats på sjukhus, 55 inom intensivvård, och 182 har avlidit med bekräftad eller misstänkt covid-19.

En konsekvens av pandemin är att behovet av rehabilitering efter covid-infektion kommer att öka, och att den psykiska hälsan befaras bli försämrad och leda till större vårdbehov.

Pandemin har påverkat invånarnas resvanor kraftigt och denna förändring håller i sig. Resandet med kollektivtrafik har sedan mars månad halverats. Omfattande åtgärder är vidtagna för att på bästa sätt hantera smittorisken för de resenärer som ändå reser kollektivt.

Småföretag och särskilt besöksnäringen har drabbats hårt av pandemin då efterfrågan hastigt upphört. Här har regionen tillsammans med andra aktörer gjort stora insatser för att mildra effekterna och stötta småföretagare och anställda.

Verksamhetsperspektiv

Under sommaren har antalet smittade minskat och därmed även behovet av särskild covid-vård, vilket inneburit att flera verksamheter kunnat återuppta sin ordinarie verksamhet. Samtidigt har arbetet med att ta hand om de patienter som fått sin vård uppskjuten påbörjats. Arbetet kommer att pågå under hösten och fortsätta in på nästa år. Det handlar framförallt om uppskjutna operationer.

Inom kollektivtrafiken fortsätter servicenivån att upprätthållas på beslutad nivå ihop med adekvata

åtgärder för att förhindra smitta. Samtidigt planeras och genomförs insatser för att kunna få tillbaka både gamla och nya resenärer i takt med att situationen stabiliseras och blir bättre.

Motsvarande omställningsarbete och insatser pågår inom kultursektorn, liksom inom den regionala utvecklingsverksamheten. Omfattande insatser har gjorts för att stötta drabbade företagare och anställda, bland annat med särskild företagssupport, omställningsstöd och en kompetensportal.

Ingen vet idag fullt ut vad pandemin kommer att leda till och vad som blir "det nya normala", men de förändrade arbetssätt som pandemin drivit fram, framför allt i form av välfungerande digitala lösningar, ska behållas.

Medarbetar /uppdragstagarperspektiv

De senaste resultaten från indexet "attraktiv arbetsgivare" visar en positiv utveckling för regionen. Områden som förbättrats tydligt är "overtid" och "externa avgångar", vilka minskat, och "medianlön", vilken ökat. Regionens värde ligger nu något högre än branschmedianen. Under perioden har däremot sjukfrånvaron utvecklats negativt. Pandemin är en viktig förklaringsfaktor, och den har också bromsat takten i flera utvecklingsinsatser inom medarbetarområdet.

Ekonomiperspektiv

Mycket stor osäkerhet i konjunktur- och skatteunderlagsutveckling råder fortsatt nationellt och också för Region Västmanland. Till följd av kraftiga statliga stödinsatser till regionerna har pandemins befarat negativa effekt på Region Västmanlands ekonomi begränsats. Täckning för pandemirelaterade merkostnader och tillkommande generella och riktade statsbidrag bidrar till att prognostiserat balanskravsresultat överstiger budgeterad nivå. Underliggande obalanser på förvaltningsnivå kvarstår.

Framtidsbedömning

Våren 2020 präglades av den pågående pandemin. Mycket ser nu ut att ha stabiliserats, såväl i Sverige

som i omvärlden, jämfört med den dramatiska konjunkturedgången under månaderna mars, april och maj. Utsikterna för såväl konjunkturen som det kommunala skatteunderlaget är fortsatt ovissa, med anledning av covid-19. Botten tycks ändå vara passerad och aktiviteten i den svenska ekonomin förväntas nu stiga och börsen har återhämtat sig. SKR och många andra bedömare räknar med att BNP från och med tredje kvartalet i år åter ska öka. BNP 2020 estimeras av SKR till -4,9 % (kalenderkorrigerat) och man räknar med en uppgång i antalet arbetslösa och att andelen arbetslösa en längre tid kommer att ligga över 9 procent och sannolikt hamna över 10 procent vid årsskiftet 2020/2021. Under 2021 bedömer SKR att tillväxten uppgår till

1,7 procent, vilket är relativt lågt jämfört med andra bedömare. Lågkonjunkturen förväntas pågå till och med 2023. Ett ihållande lågt resursutnyttjande i den svenska ekonomin antas således följa på den djupa konjunkturedgången under 2020.

För regionens del förväntas 2021 präglas av fortsatta intäktsförluster inom kollektivtrafik, hantering av det uppdämda vårdbehovet samt återupptagande av åtgärdsprogram som beslutats för att effektivisera verksamheten på sikt. Likaså kommer pandemins påverkan på det regionala näringslivet att kräva fortsatta insatser.

Nöjda invånare i en attraktiv region

Resultatmål	Indikator	Prognos
Invånarna ska ha förtroende för regionens tjänster	Andel invånare som har förtroende för hälso- och sjukvården	-
	Andel invånare som anser att väntetiderna i hälso- och sjukvården är rimliga	-
	Andel invånare som är nöjd med kollektivtrafiken	-
Tillväxten ska vara hållbar i hela regionen	Regional utveckling: Måluppfyllelse enligt indikatorer I RUP	Gul
Måldokument		
Framtidens hälso- och sjukvård 2030		Grön
Regionalt utvecklingsprogram (RUP→RUS)		Gul
Regional kulturplan		Grön
Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik		Grön
Uppdrag		
1 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att ett systematiskt arbete för att utveckla patientens delaktighet stärks i den västmanländska vården.		Gul
2 Regionstyrelsen ska under planperioden säkerställa det gemensamma inriktningsbeslutet för förnyad vagnpark för Tåg i Bergslagen.		Gul
3 Regionstyrelsen ska leda arbetet med att verkställa intentionerna i RUS:en tillsammans med länets kommuner och andra intressenter.		Grön

Förtroende för regionens tjänster

Hälso- och sjukvård

Covid-19-pandemin har kommit att globalt påverka samhället och sjukvården på ett sätt ingen kunnat förutse.

Sedan mitten av mars har all verksamhet inom hälso- och sjukvården påverkats och snabbt ställt om för att hantera pandemins inverkan på regionen och dess invånare. Situationen kulminerade i skiftet april-maj och därefter har antalet svårt sjuka minskat.

Fram till början av september har cirka 2 800 västmanlänningar bekräftats infekterade med covid-19. Totalt har 510 patienter vårdats på sjukhus, 55 inom intensivvård, och 182 har avlidit med bekräftad eller misstänkt covid-19.

Invånarna fick i början av pandemin tät information av smittskydd och sjukvårdsledning. Den nya pandemin väckte trots informationen många frågor hos invånarna, 1177 som är en vanlig första kanal in till vården förstärktes med en covid-19 linje.

En omfattande förändring av vårdutbudet har genomförts för att snabbt kunna vårda ett stort antal smittsamma och svårt sjuka patienter. Detta har in-

neburit att mottagningsbesök för vård som kan anses ha skjutits på framtiden. Under sommaren har antalet smittade minskat och därmed även vårdbehovet, detta innebär att flera verksamheter kunnat återuppta sin ordinarie verksamhet.

En Regional Särskild Sjukvårdsledning (RSSL) bildades för att hantera covid-19 pandemin. Detta har upptagit en stor del av arbetstiden under våren. En framgångsfaktor är att hälso- och sjukvårdsförvaltningen snabbt kom igång med beredskapsplanering.

Många av de utvecklingsuppdrag som område Nära Vård har identifierat kom att bli några av de viktigaste åtgärderna för att erbjuda covid-19 patienterna vård på rätt vårdnivå. Påbörjade aktiviteter kommer att bli en grundstomme för den framtida Nära vården i Region Västmanland.

Ett intensivt planeringsarbete pågår för återstart av verksamhet samt för en långsiktig utveckling av verksamhet och organisation med utgångspunkt i förflyttning mot Nära vård.

Transparent faktaredovisning under pandemin
Strategin under pandemin har varit att vara så transparent som möjligt med fakta till invånare. All statistik har löpande uppdaterats och presenterats på regionens hemsida.

Samtliga nationella enkätundersökningar har under perioden pausats, men planeras att återupptas senare under hösten.

Utvecklingsarbete fortskrider

I *Målbild 2030* beskrivs Framtidens hälso- och sjukvård med fyra fokusområden. Under perioden har en förflyttning framåt inom flertalet av områdena skett. Framförallt har utveckling skett inom arbetet med nyttjandet av ny digital teknik och förflyttning till öppna vårdformer. Även samarbete och samverkan såväl internt mellan kliniker som externt med framförallt regionens kommuner har utvecklats och fått extra fart under pandemin. Detta ger goda förhoppningar om att det fortsatta arbetet mot en Nära vård kommer att intensifieras.

Uppdrag 1: Utveckla patientens delaktighet

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har två aktiviteter för att säkerställa uppdraget att utveckla patientens delaktighet.

- Informationsinsatser till patient/närstående om samordnad individuell vårdplan, "SIP".
- Framtagande av en handlingsplan för implementering av patientkontrakt.

Dessa aktiviteter har påverkats av covid-19 pandemin. Inga utbildningar eller informationsinsatser om SIP har gjorts under perioden. Arbetet med patientkontrakt har inte kunnat fortskrida i den takt det var planerat och ligger därför efter ursprunglig plan. En handlingsplan förväntas vara färdig under hösten 2020. En ny instruktion är framtagen avseende kommunikation, samverkan och utskrivning med medicinsk ansvarsfördelning. Fortlöpande uppföljningsarbete med särskilt fokus på kallelse till SIP inom tre dagar i primärvården planeras.

Kollektivtrafik

Arbetet inom nuvarande trafikförsörjningsprogram har huvudsakligen löpt på planenligt under perioden. Nytt trafikförsörjningsprogram är under bearbetning och kommer att beslutas under nästa år.

Kundnöjdheten hos både resenärer och allmänheten har ökat något i jämförelse med samma period föregående år. Covid-19 har medfört ett behov av kontinuerlig information utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Kommunikationen har varit öppen och tydlig i många kanaler. Branschen har också kommunicerat ett samstämt budskap om att undvika att resa kollektivt om man verkligen inte måste.

Effekter och hantering av covid-19

Covid-19 har stora konsekvenser för kollektivtrafiken, med ett nästintill halverat resande sedan pandemin slog till i mars. Framdörren på bussarna stängdes i april och ett stort antal andra anpassningar är gjorda för att minimera smittoriskerna. Från ett fokus på att öka det kollektiva resandet är nu rekommendationen att undvika kollektivtrafiken och bara resa om man måste. Då så stor del av resenärerna fallit bort under pågående pandemi, har marknadsandelen sjunkit drastiskt.

Under pandemins första fas jobbade kollektivtrafikförvaltningen fram en modell med så kallade Covid-bilar, i samverkan med bland andra ambulansen. Syftet är att personer med smitta eller misstänkt smitta ska kunna transporteras till och från sjukvård och boende på ett säkert sätt. Som mest har fem sådana bilar rullat, med särskilt utbildade och utrustade förare.

Uppdrag 2 förnyad vagnpark TiB (Tåg i Bergslagen)

Fortfarande finns en osäkerhet kring, och därmed fördröjning av, beslutsprocessen avseende långsiktigt program för fordonsförsörjning. Fullmäktigebeslut saknas i Region Örebro Län och Region Gävleborg. Region Dalarna har godkänt tåganskaffning, men ej programmet.

Kultur- och folkbildning

Arbetet fortlöper utifrån antagen regional kulturplan men covid-19 påverkar arbetet i stor utsträckning.

Kultur och ideell sektor arbetar med att skapa förutsättningar i och med de nya förhållandena och har löpande dialog med kommunerna, regionala kulturinstitutioner, fria kulturskapare och fria grupper och agerar utifrån devisen "vi ställer inte in, vi ställer om". Mycket av verksamheten har flyttats till digitala kanaler.

Utställningarna på Karlsgatan 2 har varit öppna men planerade program och aktiviteter är inställda till den 31 augusti. Direktivet 50 personer i museihuset gäller tills vidare och handlingsplaner finns för att säkerställa detta.

Utställningen KISS - THE EXHIBITION har lockat många nya besökare till museet under sommaren.

Scenkonstaktörer är de som drabbats hårdast av covid-19. Under sommaren gjordes en utlysning av stöd för konstnärligt skapande för fria professionella scenkonstgrupper. Detta kunde genomföras

tack vare en samfinansiering från Kulturprojekt samt Regionala utvecklingsmedel (1:1 medel).

28 augusti fick Region Västmanland beslut om extra statligt stöd till Kultursamverkansmodellen med anledning av covid-19. Drygt 3,5 miljoner kronor kommer att täcka inkomstbortfall och ökade kostnader för Västmanlands teater, Västmanlandsmusiken, Läns museet, Kulturutveckling, Västmanlands läns hemslojdsförbund och Arkiv Västmanland.

Hållbar tillväxt

Regional utveckling

Det regionala utvecklingsarbetet löpte planenligt under årets inledning. När pandemin slog till i mitten på mars ställdes verksamheten om för att samordna insatser i syfte stödja näringslivet. Det har handlat om företagssupport, omställningsstöd, tillskapande av en kompetensportal, särskilda satsningar på besöksnäringen och omprioriteringar inom befintliga projekt. Under sommaren gjordes även en utlysning av stöd för konstnärligt skapande för fria professionella scenkonstgrupper. Stödmedel kommer från kulturprojekt samt regionala utvecklingsmedel.

Pandemins effekt på näringsliv och arbetsmarknad har varit och fortsätter att vara stor, och fortsatta insatser är nödvändiga.

Under perioden har regionfullmäktige beslutat om en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) "Vår strategi för ett livskraftigt Västmanland". Denna ersätter länets regionala utvecklingsprogram, RUP.

Denna delårsrapport utgår från regionplanen där mål är formulerade enligt det regionala programmet, RUP. Analysen nedan utgår också från denna. Senast tillgängliga information refererar till 2019. I vissa fall kan dock tillgängliga data vara äldre än så.

Indikator: Regional utveckling: Måluppfyllelse enligt indikatorer i RUP

Uppföljningen av RUP visar att 57 procent av de delmål som finns nås. Detta är en minskning jämfört med föregående år då 63 procent av målen nåddes. Tillväxten kan inte bedömas vara hållbar i hela regionen men det kan ändå konstateras att det sker en positiv utveckling inom många områden som relaterar till hållbar tillväxt.

Indikatorn bedöms förbli relativt oförändrad under resterande del av året och prognostiseras därmed som gul.

Uppföljning av RUP:en

I RUP:en finns sex olika insatsområden. Den senaste uppföljningen visade följande:

Inom insatsområdet "god Livsmiljö" nås endast en tredjedel av delmålen. Unga och vuxnas upplevda hälsa samt en i förhållande till målen svag befolkningsutvecklingen drar ned resultaten.

Inom insatsområdet "rätt kompetens" nås 58 procent av målen. Skolresultat och frekvensen övergångar till högskolan drar ned resultaten men samtidigt finns det mycket ljuspunkter vad gäller sysselsättningsutvecklingen och även kring MDH:s attraktivitet där man ser en ökad andel förstahandssökande till MDH:s ingenjörutbildningar.

Inom insatsområdet "Dynamiskt näringsliv" nås 67 procent av målen. Värt att notera att antalet arbetstillfällen/etableringar ökar medan nystartade företag minskade något.

Inom insatsområdet effektiva kommunikationer nås 71 procent av målen. Restider med tåg mellan Örebro och Eskilstuna har blivit längre medan restiderna till Stockholm minskat.

Inom insatsområdet Hållbar energianvändning nås 80 procent av delmålen. Till exempel ökar produktionen av hållbar energi och energianvändningen i förhållande till produktionen faller också.

Inom insatsområdet "stark attraktivitet" nås 80 procent av delmålen. Det kan konstateras att länet växer som besöksmål och att det inrättas fler och fler naturreservat. En allt större andel av länets befolkning besöker också olika kulturaktiviteter.

Uppdrag 3: Verkställa RUS i samverkan

Under året har olika verktyg skapats och erfarenheter gjorts kopplat till RUS. Dessa har förpackats till erbjudan till länets kommuner och andra aktörer samt internt till verksamheterna. Erbjudandet är ett förslag som innebär att regionen inom ramen för arbetet med RUS kan:

- Ge stöd för integrering av de mål som beskrivs i RUS, i strategier och handlingsplaner
- Ge stöd till satsningar/projekt
- Delta med kompetensstöd i olika typer av fokusmöten
- Medverka i verksamhetsplanering, budgetupptakter

Förslaget med årshjul har presenterats i regionstyrelsen och strategisk regional beredning under augusti och september och ska diskuteras med kom-

munerna under oktober. Förslaget innebär att vi erbjuder resurser ute i kommunerna minst tre gånger per år, liksom internt. Detta säkerställer att regionen verkställer RUS i bred samverkan med berörda aktörer.

En god och jämlik hälsa

Resultatmål	Indikator	Prognos
Invånarnas hälsoläge ska vara gott och jämlikt	Andel vuxna invånare med självupplevd god hälsa	-
	Skillnader i självupplevd hälsa mellan socio-ekonomiska grupper	-
	Andel ungdomar med fullgod psykisk hälsa i årskurs 9 och år 2 i gymnasiet	Gul
	Genomsnittligt antal skadade tänder hos den mest sjuka tredjedelen av undersökta 12-åringar	-
Måldokument		
Program för Region Västmanlands hälsoinriktade arbete		Gul
Uppdrag		
4 Under 2020 ska regionstyrelsen utreda förutsättningarna för att införa insatser med syfte att ytterligare minska hälso- klyftorna i länet.		Gul
5 Under 2020 ska regionstyrelsen prioritera hälsofrämjande och förebyggande insatser som riktas mot områden som riskerar hög ohälsa.		Gul
6 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att samverkan fungerar väl för de grupper som har störst vårdbehov.		Gul
7 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att ledtider inom cancervården förbättras.		Gul
8 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa förbättras.		Gul
9 Under 2020 ska regionstyrelsen påbörja ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program.		Grön
10 Under 2020 ska regionstyrelsen revidera regionens forskningsstrategi med målet att även integrera innovation.		Grön

Gott och jämlikt hälsoläge

Hälsoinriktat arbete

Regionens långsiktiga arbete med att säkra en god och jämlik hälsa utgår från "Program för hälsoinriktat arbete" och vidhängande styrdokument. Uppföljning av program för hälsoinriktat arbete visar att det återstår arbete och att hälsoinriktningen behöver förstärkas ytterligare för att nå ökad måluppfyllelse.

- Patientperspektivet – delvis uppfyllt
- Befolkningsperspektivet – uppfyllt
- Medarbetarperspektivet – uppfyllt
- Styr- och ledning – svagt till delvis uppfyllt
- Arbetsorganisationen – ej uppfyllt, ej implementerat

Arbetet behöver särskilt stärkas inom styr- och ledningsperspektivet.

Effekter och hantering av covid-19

I år blir kopplingen mellan (o)hälsa och dess fördelning utifrån befolkningens olika livsvillkor och deras sociala faktorer ännu mer påtaglig i och med covid-19. Vid samhällskriser drabbas socioekonomiskt

utsatta grupper i högre utsträckning än övriga befolkningen, och den ojämlikhet i hälsa som redan finns tenderar att öka både kort- och långsiktigt.

Det föreligger en betydande risk att pandemins effekter leder till ett försämrat och mer ojämlikt hälsoläge med särskild betoning på ökad psykisk ohälsa och att vissa ohälsosamma levnadsvanor ökar i befolkningen.

Verksamhetsmässigt har covid-19 medfört att fysiska möten på hälsocenter ställts om till digitala möten, vilket innebär en viss tillgänglighet ändå kunnat erbjudas till deltagare/patienter.

Stöd har erbjudits till länets kommuner för att hjälpa företagare som riskerar psykisk ohälsa.

Arbetet kring samordning av elevhälsoarbetet har intensifierats.

Indikator: Andel ungdomar med fullgod psykisk hälsa i årskurs 9 och år 2 i gymnasiet¹.

Skillnaden i utfallet 2020 jämfört med mätningen 2017 är inte stor men visar en liten minskning från 42 till 41 procent. Minskningen är inte statistiskt säkerställd, men indikatorn har inte utvecklats i rätt

¹ Kategoriseringen av fullgod psykisk hälsa har genomgått en mindre justering för att tidigare års data ska bli jämförbara.

riktning och förväntas inte göra det i närtid. Indikatorn prognostiseras därför som gul.

Liv och hälsa ung

Årets Liv och hälsa-ung-undersökning visar att måendet bland unga fortsatt är ojämlikt, med betydande skillnader mellan olika sociala grupper. Det framgår också att "andelen killar och tjejer som mår bra eller mycket bra" fortsätter att minska i samtliga årskurser. Nytt för i år är en statistiskt säkerställd minskning i måendet även för pojkar. Andra förändringar som är statistiskt säkerställda sedan 2017 är att andelen unga i årskurs 9 som druckit alkohol minst en gång i månaden de senaste 12 månaderna har ökat. Positivt är att andelen pojkar i år 2 på gymnasiet som röker, har halverats, medan andelen unga som lever upp till rekommendationen om fysisk aktivitet är låg.

Hela rapporten finns publicerad på regionen webb.

Uppdrag 4: Minska hälsoklyftorna i länet

Arbete är påbörjat och fortsätter 2021 med att utreda hur livsvillkoren och därmed den ojämlika hälsan är fördelad i Västmanlands län.

Ur ett folkhälsoperspektiv har arbetet påbörjats med att ta fram ett förslag om hur strukturen i Nära vård kan kompletteras med en nivå för hälsofrämjande- och sjukdomsförebyggande arbete. Förslaget beräknas vara klart före årsskiftet.

Program Nära Vård är framtaget. Utvecklingsinsatser pågår.

Uppdrag 5: Förebyggande insatser mot ohälsa

Pågående. Program Nära Vård framtaget. Utvecklingsinsatser pågår.

Arbete med att identifiera vilka geografiska områden samt målgrupper som riskerar hög ohälsa, och hur kunskapsbaserade prioriteringar kan gå till, är påbörjat.

Uppdrag 6: Samverkan för dem med störst vårdbehov

Ny instruktion framtagen avseende kommunikation samverkan vid utskrivning medicinsk ansvarsfördelning. Fortlöpande uppföljningsarbete med särskilt fokus på kallelse till SIP inom 3 dagar i primärvården. Kartläggning genomförd avseende vårdflöde för vuxna personer med förvärvad hjärnskada från tidig rehabilitering till livslång rehabilitering/habilitering.

Uppdrag 7: Förbättra ledtider i cancervården

Verksamheterna har lyckats bibehålla ledtiderna inom cancervården trots covid-19. Mindre differenser finns inom några diagnoser men mätningen visar bara resultat mellan delår 1 och 2 och kan med bättre säkerhet analyseras på årsbasis.

Uppdrag 8: Samverkan kring barn/unga med psykisk ohälsa

Samarbete är påbörjat och fortsätter 2021 med de aktörer som har uppdraget att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga men behöver stärkas ytterligare för att uppnå önskad effekt. Ett område att utveckla extra är det hälsofrämjande arbetet.

En processöversyn för barn och unga med upplevd psykisk ohälsa pågår. Kartläggningsfas pågår tillsammans med kommunerna och beräknas vara klar i november 2020.

Projekt mottagning för tidiga insatser barn 0–6 år pågår. Teambaserad samverkan kring barn 0–6 år med två eller fler utvecklingsavvikelser. Projektet genomförs av hälso- och sjukvården tillsammans med kommunerna. Mottagning kommer att starta i oktober-november 2020.

I och med covid-19 har en ny och tillfällig samverkan internt och externt startat. Det med syfte att möta det uppkomna behov av stöd till länets kommuner och företagare som riskerar att möta psykisk ohälsa och suicidala personer.

Uppdrag 9: Ta fram idrottspolitiskt program

Arbetet är påbörjat i nära samverkan med Riksidrottsförbundets länsdel och SISU i Västmanland. Det har tagits fram en projektplan och projektet har nytovärderats utifrån RUS olika delmål. Planerade möten med kommunerna har flyttats fram på grund av covid-19.

Uppdrag 10 revidera regionens forskningsstrategi

Förslag till ny strategi är framtagen tillsammans med olika samverkansparter. Den förväntas bli beslutad före årsskiftet.

En effektiv verksamhet av god kvalitet

Resultatmål	Indikator	Prognos
Verksamheten ska bedrivas med god tillgänglighet	Andel invånare som får sin vård minst enligt vårdgarantin (0, 3, 90, 90)	Röd
Verksamheten/vården ska bedrivas på rätt nivå	Nyttjande av e-tjänster/andel anslutna	Grön
	Primärvårdens kostnadsandel av samtlig hälso- och sjukvård	-
Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet	Medicinsk kvalitet: Andel utvalda sjukdomsområden (i ÖJ) som når (av SoS) uppsatt målvärde	-
	Patientsäkerhet: Måluppfyllelse enligt program för patientsäkerhet	-
Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna	Miljö- och klimatpåverkan: Måluppfyllelse enligt miljöprogram	-
Måldokument		
Primärvårdsprogram		Grön
Program för patientsäkerhet		-
Regional kulturplan		-
Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik		-
RUP/RUS med tillhörande strategier och handlingsplaner		-
Miljöprogram		-
Uppdrag redovisas per mål nedan		

Verksamheten ska bedrivas med god tillgänglighet

Uppdrag	Prognos
11 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att regionens nuvarande handlingsplan för digitalisering verkställs och följs upp, och att förslag till nytt styrdokument för perioden 2021-2024 tas fram.	Grön
12 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att arbetet med förflyttning mot en nära vård framskrider och konkretiseras.	Gul
13 Regionstyrelsen ska säkerställa att åtgärder genomförs i syfte att uppnå målen i kömiljarden och andra överenskomelser för att korta vårdköerna.	Röd
14 Under 2020 ska regionstyrelsen verka för att samverkan kring utbyggnad av bredband och digitala tjänster prioriteras.	Grön
15 Under planperioden ska regionstyrelsen verka för ökade anslag från staten, då länets vägnät är underfinansierat.	Gul

Hälso- och sjukvård – tillgänglighet

Pandemin har påverkat tillgänglighetsvärdena såväl för besök som operation och åtgärd. Framför allt gäller det kirurgkliniken, öron-, näsa, halskliniken och ortopedkliniken. För att fortsätta vara tillgängliga och möta de nya kraven i samhället har ett flertal kliniker konverterat fysiska besök till telefonbesök.

Att prognosen för tillgänglighet är röd beror på att genomförda operationer befinner sig långt ifrån målvärdet på 100 procent inom vårdgarantin. Under pandemin har köerna istället ökat.

Remissinflödet har under 2020 varit 15 procent lägre i förhållande mot föregående år. Den största

minskningen kan ses under pandemins start där inflödet var som lägst i april. Från maj och framåt har remissinflödet ökat successivt.

När pandemin startade agerade SKR och justerade de nationella kodningsreglerna gällande avvikelsoresaker för vårdgarantin. Patienter som själva valde att av-/omboka på grund av covid-19 registreras som "medicinskt orsakad väntan" eller "patientvald väntan" (samma gäller dem som vården avbokar). Patienter med avvikelsekoderna exkluderas från vårdgarantiuppföljningen men finns kvar som väntande.

Patienter som inte varit inbokade ligger kvar i kön men utan avvikelsekod även om de indirekt påverkades av det rådande läget.

Planering och hantering pågår nu för fullt för att ta hand om de patientgrupper, främst inom ortopedi och urologi, som fått sina operationer framflyttade.

Aktiviteter för att komma till rätta med den ökade kösituationen.

- Elektiva mottagningar med prioritet på patienter äldre än 70 år.
- Arbetssättet med telefonkontakter och kontakt via videolänk fortsätter.
- Återstart av operationsverksamhet i Köping från och med 1 oktober.
- Klinikegen kirurgi startades under vecka 30 på Kärlkirurgiska kliniken, övriga startar den 1 oktober.
- Elektiv slutenvårdskirurgi startas den 1 oktober, turordning enligt medicinsk prioritet.
- Ökat samarbete mellan Region Västmanland och angränsande regioner under uppstart.

Indikator: Vårdgaranti

På grund av pandemins inverkan på tillgänglighetsredovisningen blir jämförelse mot föregående år inte fullt rättvisande, vilket ska beaktas när översikten nedan läses. Framförallt har operationsköerna vuxit och förväntas inte nå uppsatt målvärde före årets slut, och sammantaget prognostiseras indikatorn därför som röd.

Översikt utfall 2020 jämfört 2019 av andel patienter som får hjälp inom uppsatta tidsgränser (0, 3, 90, 90 dagar)

Primärvård		Aug 2020	Aug 2019
0	Kontakt samma dag	92 %	-
3	Medicinsk bedömning inom 3 dgr	86 %	82 %
Specialiserad vård			
90	Första besök inom 90 dagar	75 %	73 %
90	Operation/åtgärd inom 90 dgr	45 %	67 %

0 – Telefontillgänglighet primärvård

Telefontillgängligheten (kontakt samma dag) når ej målvärdet 100 procent men ligger genomsnittligt på 92,3 procent under perioden.

3 – Medicinsk bedömning primärvård

Tillgängligheten till medicinsk bedömning inom 3 dagar ligger över målvärdet 85 procent samtliga åtta månader.

90 – Besök specialiserad vård

På grund av ett minskat remissinflöde kunde kösituationen för första besök hållas nere under början av pandemin. Från semesterperiodens start har dock

köerna ökat och då framförallt med patienter med mindre akuta besvär. Trots detta har vårdgarantivärdet hållits uppe på en förhållandevis bra nivå.

90 – Operation/åtgärd specialiserad vård

När det gäller operation/åtgärd har köerna ökat då den planerade icke maligna kirurgin varit stängd. Här syns det tydligt på väntelistorna att fokus har legat på cancerkirurgi och övriga akuta diagnoser.

Övriga väntetider

Barn- och ungdomspsykiatri

BUP uppnår inte målen i den förstärkta vårdgarantin på 30 dagar gällande besök, utredning och behandling. Ett arbete pågår med att förbättra tillgängligheten med insatser såsom BUP start och resurs- och produktionsplanering.

Telefontillgänglighet hos 1177

Medelsvarstiden till 1777 på telefon var redan under slutet på januari påverkad av samtal från invånare som hade funderingar kring covid-19 och geografiska gränser. En stor ökning av antal inkommande samtal på grund av covid-19 syns från och med mars. Ökningen mellan februari och mars ligger på 20 procent fler inkommande samtal vilket resulterade i en medelsvarstid på 45 minuter. Under april minskade medelsvarstiden till 21 minuter och har sedan dess legat på mellan 15 och 25 minuter.

Uppdrag 11: Digitalisering

Uppdragets delar har påverkats av rådande covid-situation, utvecklingen som helhet har dock varit positiv. Arbetet med att ta fram en reviderad handlingsplan för perioden 2021-2024 kommer att inledas under hösten.

Uppdrag 12: Nära vård

Ett övergripande utvecklingsarbete pågår även om delar av pågående projekt inom Nära vård-utveckling har pausats på grund av covid-19-pandemin. Dock ses en ökning av mobila insatser till följd av covid-19 vilket är en del i den övergripande utvecklingen till Nära vård.

Uppdrag 13: Korta vårddöer

Akutsjukvården: En produktionsgrupp är skapad för att öka produktiviteten. Under pågående pandemi har omställningen och arbetet fokuserat på att möta de nya utmaningarna som covid-19 innebär. I en nära framtid kommer dock arbetet med att skapa

plattformar för effektiv sjukvårdsproduktion avseende icke covid-19-relaterade processer att intensifieras.

Nära vård: De verksamheter som har pausat till följd av pandemin har en plan för att succesivt återgå till normal drift. Externa utredningar är återupptagna enligt tidigare gjorda avrop.

Kollektivtrafik

Resandet har sedan januari minskat med en tredjedel med anledning av pandemin och uppmaningen är för närvarande att undvika att åka kollektivtrafik och bara resa om man måste.

Parallellt med pandemin, har arbetet med den ordinarie verksamheten pågått. Det är många stora utvecklingsprojekt som pågår med syfte att förbättra kvaliteten gentemot kund. En ny hemsida, VL.se byggs och Mina Sidor förenklas. Allt för att kunden enklare och lättare ska hitta rätt information samt köpa biljett. En ny app är också under utveckling, både för den allmänna kollektivtrafiken och service-resor. Det pågår även ett arbete för en förbättrad rese- och resledning med realtid i alla kanaler.

Regional utveckling

Regionens arbete och insatser för att nå målpuppfyllelse beskrivs inom målområde "Nöjda invånare i en attraktiv region".

Uppdrag 14: Utbyggnad bredband

Samverkan i frågor kring utbyggnad av infrastruktur och digitala tjänster sker med kommunerna,

Vården ska bedrivas på rätt nivå

Uppdrag	Prognos
16 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att personcentrerade arbetssätt finns som stödjer patientens delaktighet i sin egen vård.	Gul
17 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa åtgärder som över tid leder till ökad effektivitet i hälso- och sjukvården.	Gul
18 Under 2020 ska regionstyrelsen låta utreda och ta fram förslag på verksamheter som kan drivas av alternativa utförare. Patientnytta och tillgänglighet ska vara vägledande.	Röd

Utveckling av Nära vård pågår.

Under pandemin har regionen utökat den mobila verksamheten och stödet till kommunerna både på jourtid och dagtid. AH-teamet har ett utökat uppdrag att utföra specialistvårdinsatser i hemmet. Alla verksamheter har skiljt luftvägsmittade patienter från andra patientgrupper för att undvika smittspridning i verksamheternas väntrum.

Länsstyrelsen och civilsamhället och beskrivs i Handlingsplanen för Regional digital agenda.

Det finns nätverk tillsammans med kommunerna som diskuterar bredbandsutbyggnad och digitalisering.

Både på digitaliseringssidan och när det gäller bredband ingår regionen både i nationella och regionala nätverk där exempelvis påverkansarbete och interregionala projekt genomförs.

Kartläggning av bredbandsutbyggnaden sker kontinuerligt med kommuner och marknadens aktörer.

Under perioden har en undersökning om mobiltäckning genomförts, liksom en undersökning kring behov och förutsättningar för landsbygdens företag och dess digitalisering. En genomgång med kommunerna kring den analys som gjordes 2019 gällande digitaliseringen i länet skolor har också genomförts.

Uppdrag 15: Anslag till vägnät

Inom ramen för samarbetet i "En bättre sats" har en systemanalys och en storregional godsstrategi tagits fram. I systemanalysen lyfts gemensamma prioriteringar med kringliggande län inför nästa nationella infrastrukturplan. Systemanalysen är inlämnad till Trafikverket inför Trafikverkets inriktningsarbete inför ny nationell plan. Planering för ett påverkansarbete kring ökade anslag kommer att initieras.

Pandemin har gett upphov till isolering av främst våra äldre. I efterförloppet förväntas den psykiska ohälsan öka. Regionen genomför en forskningsstudie som syftar till att utvärdera psykologisk behandling till äldre med nedstämdhet och depressiva symptom. Den psykologiska behandlingen sker via telefon. Generellt förväntas en ökning av psykisk ohälsa till följd av pandemins samhälleliga påverkan.

Indikator: Nyttjande av e-tjänster/andel anslutna

73 procent av invånarna i Västmanland hade till och med augusti 2020 loggat in i e-tjänster 1177, detta jämfört med 63 procent i augusti 2019.

En fortsatt positiv utveckling förväntas och indikatorn bedöms därmed som grön.

Digitalisering/automatisering av tjänster

Digitaliseringen har i pandemins spår fått en rejäl skjuts framåt. Framför allt har de digitala vårdmötena ökat kraftigt, från 357 videobesök under hela 2019 till 4 821 under perioden januari-augusti 2020. Många kliniker och mottagningar använder nu tjänsten för de situationer där ett fysiskt besök inte är nödvändigt. Reumatologkliniken, Vuxenpsykiatrien och Barn- och ungdomshälsan utmärker sig som särskilt flitiga användare.

Även för journaltjänsterna på 1177.se ses en tydlig ökning av användandet. I augusti 2020 hade 40 procent av invånarna använt tjänsten jämfört med 32 procent i augusti 2019.

Under pandemins början ökade belastningen på 1177 Vårdguiden på telefon kraftigt. För att avlasta och öka tillgängligheten startades på kort tiden digital rådgivningsmottagning (DRM), där invånaren via ett digitalt verktyg själv får börja beskriva sina besvär. Problemet kartläggs och en automatiserad bedömning görs, som kan sälla ut de allvarligaste respektive de lindrigaste problemen och ge anpassade egenvårdsråd. Via verktyget kan invånaren även chatta med en sjuksköterska. Om så krävs för bedömningen, kan röst- eller videosamtal initieras direkt. Invånaren kan också skicka in bilder kopplat till sitt problem. Verksamheten och funktionerna på DRM förs nu över till ordinarie verksamhet på 1177 Vårdguiden på telefon. Verktyget används nu också

för att kunna erbjuda chatt på Ungdomsmottagningen.

För att kunna hantera provtagning för covid-19 på ett resurseffektivt sätt, används tjänsten Egen provtagning via 1177, där invånaren själv beställer, bokar tid för provtagning och får svar på covid-test.

Uppdrag 16: Personcentrerat arbetssätt

En arbetsgrupp är etablerad och kontaktperson gentemot SKR samt det nationella nätverket är introducerad. I arbetet involveras överenskommelserna om god och nära vård och personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Under våren påbörjades en gemensam strategi och tidplan i hälso- och sjukvårdsledningen som ska leda till en handlingsplan. Med anledning av covid-19 har handlingsplanen försenats, den förväntas vara färdig under hösten 2020.

Uppdrag 17: Åtgärder för ökad effektivitet i hälso- och sjukvården

Säkerställa implementering av standardiserade vårdförlopp för sjukdomar som inte är cancer. Arbetet med implementering av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp anpassas efter covid-19:s påverkan på vårdsystemet. Viss planering har dock kunnat genomföras.

Uppdrag 18: Alternativa utförare

Uppdraget har inte prioriterats på grund av covid-läget. Situationen med framskjuten vård har emellertid lett till att alternativa driftformer nu diskuteras som del av lösningen.

Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet

Uppdrag	Prognos
19 Under 2020 ska Kollektivtrafiknämnden säkerställa att den faktiska kvaliteten i kollektivtrafiken ökar i hela länet.	Grön

Hälso- och sjukvård*Patientsäkerhet*

Under 2019 förbättrades fyra av sex målområden i Program Patientsäkerhet 2017-2020 utifrån utfall av de 16 ingående indikatorerna som följs upp årligen.

Två av målområdena, trycksår ska minska samt förbättrad patientsäkerhetskultur bedömdes oförändrade. Arbetet kring målområden och utfall beskrivs i Regionens Västmanlands Patientsäkerhetsberättelse 2019.

Under 2020 har arbetet inom målområdena fortskridit. Gällande målområde Antalet allvarliga vårdskador ska minska är det ännu för tidigt att utvärdera effekten av Covid-19-pandemin. Vårt att notera är dock att cancervården kunnat bibehållas på normalnivå, fränsett hälsoscreening gällande bröst- och gynekologisk cancer som delvis pausades under pandemins början.

Covid-19-pandemin har med all tydlighet ytterligare satt fokus på vikten av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (BHK) och arbetet med att minska förekomst av vårdrelaterade infektioner (VRI). Vårens mätningar visar fortsatt förbättring gällande BHK.

Nationellt visade 2020 års punktprevalensmätning av trycksår en nedgång på 1% i förekomsten av andelen trycksår. Särskilt glädjande är minskningen av trycksår i region Västmanland, från 15,3 % till 7,3 % och andelen sjukhusförvärvade trycksår har i regionen minskat från 11,1 % till 4,0 % sedan 2019. Minskningen har föregåtts av ett intensivt systematiskt arbete med bland annat utbildning för trycksårsombud, genomgång av madrasser, snabbare hud- och riskbedömningar av patienter, lägesändringar, förbättrad dokumentation och uppdaterade riktlinjer för trycksårsprevention.

En oväntad positiv effekt av pandemin har varit att antibiotikaförskrivningen sjunkit i samtliga reg-

ioner, så även i Region Västmanland. Under tolv månadersperioden till och med juli 2020 har antibiotikaförskrivningen minskat med 10 procent jämfört med samma period ett år tidigare.

Vad gäller målområde Förbättrad patientsäkerhetskultur har under året första steget tagits mot en integrerad medarbetarenkät och patientsäkerhetskulturmätning. Höstens planerade medarbetarundersökning inkluderar frågor om HSE (Hållbart säkerhetsengagemang) som i kombination med HME-frågorna (Hållbart medarbetarengagemang) fångar centrala delar för säker vård utifrån patientsäkerhets- och arbetsmiljöperspektiv.

Regional utveckling och kollektivtrafik

Uppdrag 19: Faktisk kvalitet i kollektivtrafik

Kvaliteten för busstrafiken ligger på en hög nivå. Andelen genomförda turer per månad under året har uppgått till mellan 99,7 och 99,9 procent.

I Kollektivtrafikbarometern (Allmän kollektivtrafik) uppger resenärerna att de tycker det är enkelt och prisvärt att resa med VL. Det är enkelt att köpa biljetter och förarna har ett trevligt bemötande. Det finns potential i att förbättra information vid förse- ningar och stopp, vilket är under utveckling.

Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna

Uppdrag	Prognos
20 Regionstyrelsen ska under planperioden ta fram förslag till ett hållbarhetsprogram som sedan ersätter regionens miljöprogram.	Grön
21 Under 2020 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar köptroheten och följer beslutade regler kring upphandling och inköp.	Grön

Hushållning och hållbar utveckling

Arbetet med miljöprogrammet har i huvudsak löpt enligt plan, även om omprioriteringar har behövts utifrån pandemin. Reviderad riktlinje för tjänsteresa är beslutad. Delmål för flygresor är uppnått och användningen av digitala möten ökade även innan pandemin och rekommendationer om distansarbete. Hållbar mobilitet har prioriterats och aktualiserats genom de förändringar vid Västmanlands sjukhus Västerås. En ny finanspolicy är antagen. Investeringar i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling uppmuntras och ett tillägg för exkludering av fossila bränslen har skrivits in.

Cirkulära materialflöden, avfall och återvinning

Inom cirkulära materialflöden fortgår arbetet med att cirkulera enklare hjälpmedel samt arbete enligt minskningslistan för förbrukningsartiklar. Rådande covid-19-situation har påverkat mängder av och fördelningen mellan regionens avfallsfraktioner. Som ett resultat av den ökade mängden förbrukningsmaterial har fraktionerna brännbart och riskavfall ökat under första delen av året, medan källsorterat matavfall kraftigt minskat som ett resultat av färre ineliggande patienter och att många medarbetare distansarbetar. En analys av avfallsstatistik på årsbasis kommer att genomföras i samband

med årsredovisningen men regionens materialåtervinningsgrad kommer inte vara jämförbar med tidigare år.

Energiarbete

Energiarbetet är i en utvecklingsfas där målet är att systematisera arbetet för att säkerställa ett uthålligt arbetssätt och därmed öka förutsättningarna för att nå regionens energimål. De operativa driftstrategierna (driftsattes under år 2019) är implementerade och följs upp. Arbetet pågår med att identifiera nya optimeringsmöjligheter som kan generera framtida energibesparingar, fokus är att ventilation, värme och andra energiförbrukande enheter drifas så energieffektivt som möjligt. Arbetet går fortsatt bra och den långsiktiga trenden följer uppsatta mål. Energihandlingsplanen är under revidering, planen kommer att bli mer övergripande och omfatta hela regionen och innefatta både fastighetsrelaterad el och verksamhetsel. En liten ökning av energiförbrukningen har noterats under covid-19 perioden. Tomställda lokaler har driftsatts som covidavdelningar och befintliga avdelningar för covidpatienter har fått utökade drifttider, vilket medför att både värme och elförbrukning ökat på dessa ställen.

Uppdrag 20: Ta fram förslag till hållbarhetsprogram

Arbete pågår och beräknas bli färdigt under 2022, så att ett hållbarhetsprogram kan börja gälla från 1 januari 2023.

Uppdrag 21: Förbättra köptroheten och följa beslutade regler kring upphandling och inköp

Arbetet har påverkats av covid-situationen och den materialbrist som uppstod under den initiala och akuta fasen har inneburit att verksamheten tvingats köpa material utanför avtal. Läget har dock stabiliserats och insatserna bedöms fortsätta såsom planerat.

Pågående fastighetsprojekt

Arbetet med strukturplanen för Västerås sjukhusområde presenterades i mars 2020. Strukturplanen beskriver områdets strukturella samband idag och i framtiden med utgångspunkt i områdets sammanhang i staden/landskapet. Strukturplanen ger en långsiktig planeringsinriktning för området i syfte att stärka en robust struktur och attraktivitet för besökare och personal som en del av staden.

Nu pågår arbetet med att ta fram en fastighetsutvecklingsplan för området i Västerås. Planen beskriver fysiska förutsättningar, sammanfattar nuläge,

behov och möjlig utveckling för en långsiktigt hållbar grundstruktur för mark, byggnader och teknisk infrastruktur. Här sätter projekt Nytt Akutsjukhus Västerås viktiga förutsättningar för arbetet.

Arbetet i Program Nytt Akutsjukhus har löpt på planenligt. Under perioden har arbete pågått med det första steget i projekteringsfasen där resultatet är en programhandling. Underlag för finansiellt igångsättningstillstånd för det nya sjukhusets elförsörjningsbyggnad och förberedande arbeten har tagits fram inför beslut i regionfullmäktige. Exempel på förberedelser är att lägga om vägar respektive ledningar i marken.

Ett antal utredningar har genomförts, där den mest omfattande har gällt fördelningen av våningsplanens patientrum. Beslutet är att ett våningsplan inrymmer 48 en-patientrum och 4 två-patientrum.

I arbetet med att ta fram handlingarna har så väl vårdens verksamheter som fastighet och service bidragit med att kravställa funktioner för det framtida sjukhuset. Programmets upphandlade projekterande konsulter omsätter de kravställda funktionerna i tekniska lösningar vilka successivt förfinas under projekteringen.

Vidare har programmet arbetat med att utveckla processer för att styra programmet och dess ingående projekt. Den viktigaste framtagna processen är samverkansprocessen. Den är förankrad och bifallden av de fackliga företrädarna i den centrala samverkansgruppen, CSG. En annan viktig process är styrning och uppföljning av aktiviteter och utgifter.

Programmet har en pågående dialog med Västerås Stad inför de kommande bygglov som programmet behöver söka.

Nya sjukvårdsbyggnaden i Sala håller på att växa fram och är i ett byggproduktionskede. Arbetet fortlöper enligt plan och budget och kommer att ge Sala mer verksamhet på en halverad yta, högre tillgänglighet och robusthet, utökade vårdplatser och en rehab-bassäng.

Kostfrågor

Byggnationen av nytt produktionskök i Uppsala har förskjutits. Det har medfört att Kost fått mer tid för förberedelse av införandet av fleximat-konceptet som ska användas under tiden byggnationen pågår.

Under covid-19 har Kost fokuserat på att parera tillagning utefter lägre försäljning. Färre patientmatsportioner beställs som ett resultat av den minskade beläggningen av patienter.

Arbetet med god lagerhållning och minskat matsvinn fortgår enligt plan. Kost har ett uppdrag att återställa det ekonomiska underskottet i år. Ett visst återställande kan komma att ske, trots lägre försäljning, då Kost har matchat sina kostnader mot de lägre intäkterna. Återstoden av återställandet sker under 2021.

Säkerhet, beredskap och försörjning

Den mycket ansträngda situation som rådde initialt under pandemin avseende personlig skyddsutrustning och förbrukningsmateriel, stabiliserades underhand. Interna processer förbättrades, det regionala och nationella samarbetet ökade liksom materialtillgången på världsmarknaden. I nuläget är situationen under kontroll. De erfarenheter som gjorts kommer att följas upp och användas i kommande försörjning- och beredskapsplanering.

Stolta och engagerade medarbetare och uppdragsgare

Resultatmål	Indikator	Prognos
Regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare	Attraktiv arbetsgivar-index	Grön
	Hållbart medarbetarengagemang (HME-index)	-
	Sjukfrånvaro	Röd
Regionen ska vara en professionell uppdragsgivare	Uppdragstagarindex	-
Måldokument		
Arbetsmiljöprogram		-
Uppdrag		
22 Som en av länets största arbetsgivare och i arbetet med social hållbarhet ska regionstyrelsen och nämnder aktivt arbeta med att erbjuda sysselsättning till personer som står långt från arbetsmarknaden.		Gul
23 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att insatser för att förbättra chefs- och ledaruppdraget i regionen fortsätter.		Gul
24 Under 2020 ska regionstyrelsen tydliggöra regionens kompetensförsörjningsinsatser och utbildningsuppdrag.		Grön
25 Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för att regionen når en låg och stabil sjukfrånvaro som understiger det nationella snittet 5,9 procent.		Gul
26 Under 2020 ska regionstyrelsen arbeta för att regionen når en stabil bemanning med egen personal och att kostnadsandelen för inhyrd personal inte överstiger 2 procent av de egna personalkostnaderna.		Grön
27 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att uppdragstagare inom vårdvalet och övriga berörda avtalsparter på lämpligt sätt blir involverade i utvecklingen av nära vård.		Grön

Regionen ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator: Attraktiv arbetsgivarindex

Resultatet av årets mätning av attraktivarbetsgivarindex visar att regionen har förbättrat sitt värde något jämfört med föregående år, från 113 till 115 poäng.

Indexet, som består av nio mätområden, visar att förbättring skett tack vare att övertiden har minskat något, medianlönen har ökat något och de externa avgångarna (inklusive pensionsavgångar) har minskat något. Regionens värde ligger något högre än branschmedianden och styrkorna är andel tillsvidareanställda, lika chefsmöjligheter för män och kvinnor samt tid för kompetensutveckling.

Den positiva utvecklingen bedöms fortsätta och gör att indikatorn prognostiseras som grön.

Arbetet med arbetsmiljöprogrammet har pausats under pandemin, då behov fanns att istället stärka stödet till regionens chefer i covid-19 relaterade frågor. Arbetet har dock återupptagits under slutet av perioden.

Effekter och hantering av covid-19, framtidsperspektiv och konsekvenser

På grund av omställning till att stödja med insatser relaterade till pandemin, har flertalet utvecklingsinsatser parkerats eller anpassats i ambitionsnivå och delar av den ordinarie stödverksamheten inom medarbetarperspektivet, har fått stå tillbaka. Tidplaner för utvecklingsinsatser kommer att behöva revideras, ett arbete som delvis har påbörjats.

Kompetensförsörjning

Uppdrag 22: Sysselsättning.

För att förbättra regionens förmåga att nå målgruppen, har det under våren pågått ett arbete med en översyn av struktur och kontaktytor med organisationer och myndigheter som arbetar med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Till följd av covid-19 har planeringen saktat ned något men under hösten beräknas nödvändiga kontakter kunna återupptas.

Uppdrag 23: Chefs- och ledaruppdrag

Det utbildningskoncept som erbjuds regionens chefer i syfte att öka chefernas kompetens inom områdena helhetssyn, systemförståelse och förändringsledning, stoppades under våren men kommer att återupptas under hösten. Detsamma gäller det nya

utvecklingskoncept som tagit fram för ledningsgrupper. Utbildningarna har bokats flitigt men utifrån rådande omständigheter, har flera flyttats fram till hösten alternativt till våren 2021. I nuläget är alla chefsutbildningar som bedömts verksamhetskritiska, inställda till och med slutet av september. Uppdraget att se över chefens förutsättningar att bedriva ledarskap, utöver att tillhandahålla utbildningsmöjligheter, har även det stoppats tillsvidare.

Uppdrag 24: Kompetensförsörjning och utbildningsuppdrag

Implementeringen av den regionövergripande kompetensförsörjningsprocessen har på verksamhetsnivå fortskridit under vår och sommar. Tidsplanen för verksamhetsnivå har till följd av pandemin förlängts något. Målsättningen att kunna redovisa resultatet i en regionövergripande kompetensförsörjningsplan under slutet av 2020 kvarstår dock. Planens resultat leder till att utbildningsuppdrag kan planeras.

Uppdrag 26: Stabil bemanning

Antalet inhyrda sjuksköterskor och läkare är fortsatt lägre än samma period föregående år. Pandemin har påverkat inhyrningen på olika sätt. Vissa verksamheter har ökat sin inhyrning samtidigt som andra har minskat. Sammantaget har de ökningarna som vissa verksamheter haft tagits ut av minskningarna som andra verksamheter har haft, resultatet är att nivåerna för hyrpersonal behållits. Under juli månad ökade däremot hyrkostnaden som till största del kan förklaras av semesterperioden. Sammanfattningsvis förväntas en fortsatt nedgång av inhyrda sjuksköterskor till hösten och en förhoppningsvis stabil utveckling, utan ökning, av inhyrda läkare.

Arbetsmiljö

Uppdrag 25: Låg sjukfrånvaro

Arbetet med arbetsmiljöprogrammet utifrån gällande handlingsplan, fortsatte i början av året. Samtliga utvecklingsaktiviteter fick dock pausas på grund av att en stor del av resurserna inom arbetsmiljöprogrammet behövde omdirigeras för att istället stärka och kvalitetssäkra arbetsmiljöarbetet inom regionen utifrån konsekvenserna av pandemin.

För att förebygga ohälsa och sjukfrånvaro, planerades i början av året att stödja arbetsplatser i arbetet

med hälsofrämjande arbetsplats. Planering påbörjades även för utveckling av ett riktat stöd till arbetsplatser med hög eller ökande sjukfrånvaro. Insatserna har varit pausade men har nu återupptagits.

Sjukfrånvaro

Indikator: Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron inom regionen har ökat från 7,0 till 8,1 procent sedan juli 2019. Det förklaras av en ökad korttidssjukfrånvaro vilken med stor sannolikhet främst beror på rekommendationen att vara hemma vid minsta symptom i samband med pandemin. Utifrån detta kommer målet om en låg och stabil sjukfrånvaro som understiger det nationella snittet 5,9 procent, inte att uppnås vid årsskiftet och indikatorn prognostiseras som röd.

Sjukfrånvaro mätt i procent	Juli 2020	Juli 2019
Total sjukfrånvaro	8,1%	7,0%
Långtidssjukfrånvaro*	27,6%	39,3%
Kvinnor	8,9%	7,7%
Män	5,3%	4,4%
0-29 år	7,8%	5,7%
30-49 år	7,9%	6,9%
50-	8,4%	7,6%

*Andel av den totala sjukfrånvaron som är 60 dagar eller längre.

Lönebildning

Arbetet med att uppdatera regionens strategi för löner och förmåner, fick parkeras till förmån för aktiviteter i samband med covid-19 men har nu återupptagits.

Parallellt med ett stort fokus på hantering av pandemin, har regionen enligt tidplan genomfört årets löneöversynsarbete för de fackförbund som har gällande avtal.

Regionen ska vara en professionell uppdragsgivare

Uppdrag 27: Involvera uppdragstagare i utveckling av nära vård

Regionens arbete med att förändra sjukvårdsorganisationen med fokus på nära vård pågår. Utveckling sker mellan akutsjukvård och nära vård samt i samverkan med kommuner och privata vårdgivare via Vårdval primärvård.

Vårdval primärvård beställer och följer kontinuerligt upp vård genom det fastställda primärvårdsprogrammet.

En stark och uthållig ekonomi

Resultatmål	Prognos	Indikator	Prognos
Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt balanskravsresultat (2020=176 mkr)	Gult	Ekonomiskt balanskravsresultat regionövergripande	Grön
		Ekonomiskt resultat per förvaltning:	
		-Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (inkl HMC)	Röd
		-Regional utvecklingsförvaltning	Grön
		-Förvaltningen för fastigheter och service (inkl Kost)	Grön
		-Förvaltning för digitalisering	Grön
		-Förvaltnings för nytt akutsjukhus	Grön
		-Intraprenad primärvård	Grön
		-Regionkontoret	Grön
		-Kollektivtrafikförvaltningen	Röd
		-Politisk verksamhet och patientnämndens kansli	Grön
Regionens finansiella ställning ska vara god	Grön	Soliditet	Grön
Uppdrag			
28 Under 2020 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar och effektiviserar arbetssätt och tjänster.			Gul

Måluppfyllelse

Mål: Ekonomiskt resultat

Med ett prognostiserat balanskravsresultat på 456 miljoner kronor, beräknas regionen på övergripande nivå, nå det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning. Fortsatta obalanser finns emellertid på förvaltningsnivå där främst hälso- och sjukvården, men även kollektivtrafiken visar stora underskott. Det sammanvägda resultatet blir därför gult.

Indikatorer: Ekonomiskt resultat övergripande + förvaltningsnivå

Resultat enligt balanskravet uppgår per augusti till 495 miljoner jämfört med 203 miljoner för samma period 2019. Det prognostiserade balanskravet för helåret 2020 är 456 miljoner, vilket motsvarar 5,1 procent av skatter och generella statsbidrag. Det innebär att regionen på övergripande nivå beräknas nå upp till det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning på 2 procent. Budgeterat balanskravsresultat är 176 miljoner. Indikatorn på övergripande nivå bedöms därmed som grön.

Att regionen, trots ett samlat underskott i förvaltningarna, per augusti, har ett resultat på verksamhetsnivå på 386 miljoner kronor, beror främst på de

generella statsbidrag som erhållits som kompensation för i april befarat skattebortfall. Skatteprognosen per augusti är kraftigt förbättrad jämfört med april, samtidigt som den statliga ersättningen är i princip oförändrad. Betydligt förbättrad pensionsprognos bidrar också.

Det prognostiserade resultatet på förvaltningsnivå (-358 miljoner kronor) redovisas nedan:

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen: -390 mkr
 Regional utvecklingsförvaltning: 3 mkr
 Förvaltningen för fastigheter och service: 18 mkr
 Förvaltningen för digitaliseringsstöd: 4 mkr
 Förvaltningen för nytt akutsjukhus: 0 mkr
 Intraprenad primärvård: 11 mkr
 Regionkontoret: 26 mkr
 Kollektivtrafikförvaltningen: -31 mkr
 Politisk verksamhet och patientnämndens kansli: 2 mkr

I tabellverket ovan är resultaten färgbedömda.

Indikator: Nettokostnadsökningstakt

Nettokostnadsutvecklingen per augusti är 1,2 procent att jämföra med 4,1 procent för samma period 2019. Prognostiserad nettokostnadsutveckling för helåret är 2,9 procent vilket är en förbättring jämfört med utfallet 2019 då den var 3,2 procent. Indikatorbedömningen blir därför grön.

Mål: God finansiell ställning

Till följd av det positiva resultatet förbättrades den långsiktiga betalningsförmågan, soliditeten. Möjligheter finns att amortera av del av regionens låneskuld. Prognosen ser i dagsläget inte ut att försämra regionens finansiella ställning därmed bedöms resultatet som grönt.

Indikator: Soliditet

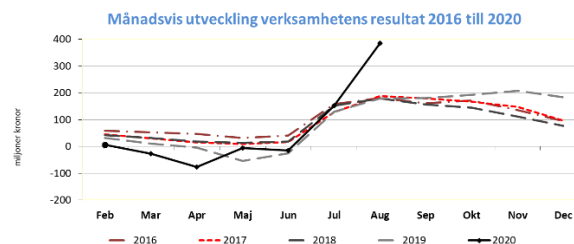
Soliditeten inklusive pensionsförmåner som intjänats före 1998, vilka redovisas som ansvarsförbindelse, har förbättrats med sex procentenheter sedan årsskiftet och uppgår till 6 procent i delårsbokslutet. Med prognostiserat resultat och prognostiserade investeringar samt den återhämtning som skett avseende placerade pensionsmedel är bedömningen att regionen fortsatt kommer ha en god finansiell ställning varför indikatorn bedöms som grön.

Uppdrag 28: Förvaltningar och verksamheter ska förbättra arbetssätt och tjänster

Samtliga förvaltningar förbättrar och effektiviserar arbetssätt och tjänster. De tydligaste exemplen finns inom digitaliseringsområdet, där det sker en mängd utvecklingsaktiviteter och där pandemin inneburit en väsentligt ökad utvecklingstakt. Flera förvaltningar beskriver att effekterna är bestående. Andra tydliga åtgärder som löper över längre tid och förväntas leda till effektivare resursanvändning är exempelvis: förflyttning mot nära vård, yt- och energi-effektiviseringar i fastighetsbeståndet, resurs- och produktionsplanering inom hälso- och sjukvården, processöversyner samt ökat fokus på nytto- och effekthemtagning inom organisationen.

Resultatanalys

Pandemin har haft stor påverkan på regionens resultat i delårsbokslutet. Verksamhetens resultat (resultat före finansiella poster) i delårsbokslutet uppgår till 386 miljoner kronor. Resultatet för motsvarande period 2019 var 179 miljoner kronor. Det förbättrande resultatet är i huvudsak kopplat till ökade riktade statsbidrag, förbättrad skatteunderlagsprognos i augusti, kompensation för skattebortfall i form av utökade generella statsbidrag, samt minskade kostnader för pensioner och köp från bemanningsföretag.

Verksamhetens intäkter ökar med 73 miljoner kronor (6,6 %) jämfört med samma period föregående år. Som nämnts ovan beror det på ökade riktade statsbidrag som till exempel kömiljarden som i år fördelats ut utifrån befolkning jämfört med föregående år då den till viss del var prestationsbaserad utifrån utfall i tertial tre, ersättning för sjuklönekostnader samt för provtagning och smittspårning till följd av covid -19. Samtidigt minskar biljettintäkter inom kollektivtrafiken och patientavgifter inom hälso- och sjukvården till följd av covid - 19. Den ansökan om ersättning för merkostnader för covid-19 som skickats till Socialstyrelsen den 31 augusti har inte bokförts i delårsbokslutet.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökar med 141 miljoner kronor (2,1 %)

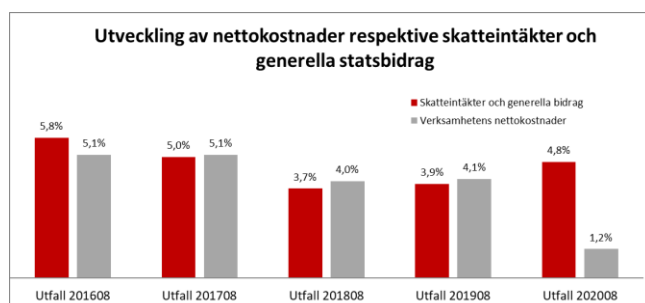
De största kostnadsökningarna:

- Personalkostnaderna 197 miljoner kronor (7,5 procent)
- Läkemedel 40 miljoner kronor (6,1 procent)
- Köpt vård 20 miljoner kronor (3,6 procent)
- Sjukvårdsartiklar och material 36 miljoner kronor (10,9 procent)

Pensionskostnaderna minskar med 130 miljoner kronor vilket främst är hänförligt till KPA:s nya och säkrare beräkningsmodell. Köp från bemanningsföretag minskar med 28 miljoner kronor, avser främst sjuksköterskor. Merkostnader till följd av covid - 19 har till och med juli månad uppskattats till 152 miljoner kronor, varav personalkostnader utgör ca 100 miljoner kronor och läkemedel ca 13 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader har i löpande priser ökat med 68 miljoner kronor. Det motsvarar en nettokostnadsutveckling på 1,2 procent, vilket är betydligt lägre än tidigare år. Bidragande orsaker till låg nettokostnadsutveckling är minskad pensionskostnad, ersättning för sjuklön (april-juli) samt riktade statsbidrag där motsvarande kostnader förväntas senare under året.

Skatter och generella statsbidrag har ökat med 274 miljoner kronor (4,8 procent). Skatterna ökar med 24 miljoner kronor och de generella statsbidragen ökar med 250 miljoner kronor. SKR har i senaste skatteunderlagsprognosen reviderat upp skatteunderlagstillväxten för 2019 och 2020, vilket beror på det preliminära beskattningsutfall Skatteverket presenterat i augusti som visade väsentligt högre beskattningsbar inkomst än SKR:s aprilprognos. Kompensation för skattebortfall i form av extra generella statsbidrag har periodiserats med 8/12 och uppgår till 187 miljoner kronor.

Resultat efter finansiella poster uppgår till 389 miljoner kronor. Resultatet för motsvarande period föregående år var 701 miljoner kronor. Efter den stora börsnedgången årets första tre månaderna har en succesiv återhämtning skett, vilket innebär att realiserade vinster/förluster på placerade pensionsmedel nu är positivt. Finansnettot i delårsboksutslutet är plus 3 miljoner kronor. Exklusive orealiserade vinster/förluster är finansnettot -40 mkr.

Arbetad tid

Regionens totala arbetade tid har ökat med 1,5 procent jämfört med samma period föregående år, vilket motsvarar cirka 85 årsarbetare. Arbetad tid för den egna personalen har ökat med 2,1 procent medan inhyrd personal har minskat i alla yrkesgrupper. Hittills är minskningen nästan 25 procent, varav sjuksköterskor 35 procent vilket motsvarar en kostnadsminskning på nästan 30 miljoner. Regionen har 70 fler anställda i augusti månad jämfört med samma månad föregående år.

Nedan redovisas en fördelning av förändringen i arbetad tid per förvaltning:

Förvaltning	Förändring årsarbetare, aug	Förändring % augusti
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	45,9	1,04
Regionkontoret	-1,9	-1,82
Regionala utvecklingsförvaltningen	12,7	10,08
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	4,5	3,27

Förvaltning	Förändring årsarbetare, aug	Förändring % augusti
Program Nytt akutsjukhus Västerås	7,1	
Intraprenad	-4,0	-1,04
Kollektivtrafikförvaltningen	3,0	4,11
Fastighets- och serviceförvaltningen	17,4	3,76
Totalt	84,7	1,45

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen: Fortsatt kan den ökade arbetade tiden härledas i stort till de enheter som i huvudsak har hanterat Covid; Infektionskliniken, Medicinkliniken och Operationskliniken. I andra verksamheter har den höga sjukfrånvaron och omställd personal bidragit till sänkt antal arbetade timmar. Se även text nedan under rubriken "Förvaltningarnas ekonomiska resultat".

Regionala utvecklingsförvaltningen: Ökningen beror på flera faktorer, bland annat på att vakanta tjänster är tillsatta, fler anställda som arbetar i externa uppdragsprojekt samt sommarjobbare som arbetat med tillverkningen av skyddsförkläden.

Fastighets- och serviceförvaltningen: Orsaken till ökningen är att covid-19 ökat behovet av tjänster till vården och att centrala receptioner införts.

Förvaltningarnas ekonomiska resultat

Förvaltningarnas samlade resultat per augusti uppgår till -361 miljoner kronor där Hälso- och sjukvårdsförvaltningen står för merparten, men även Kollektivtrafikförvaltningen bidrar. Underskotten kompenseras till viss del av överskott i övriga förvaltningar, främst Regionkontoret.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens resultat till och med april blev -394,3 miljoner kronor vilket är 456,4 miljoner kronor sämre än budget. Merparten av budgetavvikelsen är kopplat till personalkostnader varav ca 266 miljoner kan hänföras till tertialets del av det i förvaltningsplanen bedömda underskottet på -400 miljoner kronor. Övriga delen av underskottet kopplas framförallt till effekterna av coronasituationen som inneburit neddragning av elektiv vård och omställning till vård av covid-19-patienter, samt försening av planerade åtgärder för Ekonomi i balans.

Den kraftiga nedgången av bland annat läkarbesök i akutsjukvården (-18 procent) och operationer, (framförallt dagkirurgi, -41 procent) har medfört lägre patientintäkter. Samtidigt har covid-19-vården medfört ökade kostnader för personal, material

och tjänster. I övrigt är det kostnader för köpt rättspsykiatrisk utomlänsvård och ökade kostnader för nätläkarvård inom Vårdval primärvård som bidrar till den samlade budgetavvikelsen.

Periodens kostnadsutveckling jämfört med föregående år har totalt uppskattats till 4,5 procent. Reducerat med bedömda merkostnader för covid-19 på ca 175 miljoner kronor, som till stor del förväntas bli ersatt via statsbidrag, skattas kostnadsutvecklingen till 2,1 procent. Jämförelser med föregående år bör dock tolkas med stor försiktighet på grund av svårigheter att följa interna omfördelningar per förvaltning efter omorganisationen.

Totalt antal arbetade timmar har under perioden ökat med 46 årsarbetare (1 procent) trots att frånvaron varit stor under perioden. Det covidrelaterade bemanningsbehovet har medfört nyanställningar, utökade tjänstgöringsgrader, övertid och utökad jourverksamhet.

Kostnaden för externt inhyrd personal har totalt minskat med 26 miljoner kronor (22,6 procent) jämfört med samma period föregående år, framförallt för sjuksköterskor.

Finansiell ställning

Följande väsentliga händelser har påverkat balansräkningen under året första åtta månader.

Tillgångar

De materiella anläggningstillgångarna har ökat med 74 miljoner kronor. Ökningen är kopplade till pågående fastighetsinvesteringar.

Investeringar

Investeringarna till och med augusti uppgår till 292 miljoner kronor. Regionens investeringsram för helåret uppgår till 830 miljoner kronor vilket innebär att 35 procent av investeringsramen förbrukats årets första åtta månader.

Investeringar har främst gjorts inom följande områden:

- medicinskteknisk utrustning 42 mkr
- tekniska hjälpmedel 22 mkr
- datorutrustning 24 mkr
- fastigheter 183 mkr

På sida 32 finns investeringsredovisningen uppdaterad per förvaltning.

Förråd

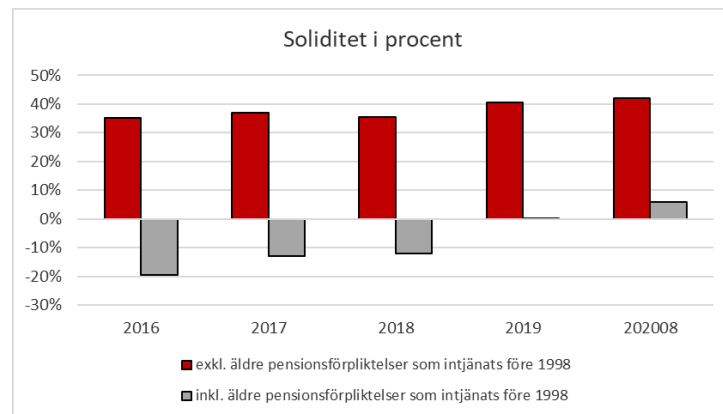
Regionens förråd och varulager har ökat med 23 miljoner kronor sedan årsskiftet. Ökningen är i huvudsak kopplad till covid-19. Dels har beslut fattats att regionen ska ha ett större lager för att minska sårbarheten, dels har produkter upphandlats i mycket större volymer, och den materialbrist som uppstod har inneburit inköp till högre pris.

Eget kapital

Det egna kapitalet har ökat med periodens resultat och uppgår till 4 100 miljoner kronor, varav forskningsfonden uppgår till 81 miljoner kronor och Salberga fonden till 12 miljoner kronor.

Soliditeten

Soliditeten har förbättrats med sex procentenheter sedan årsskiftet. Inklusive de äldre pensionsförpliktelseerna uppgår soliditeten till 6 procent. Förbättringen är kopplad minskningen av pensionerna i ansvarsförbindelsen. Exklusive ansvarsförbindelsen uppgår den till 42 procent, vilket är en förbättring med 1 procentenhet sedan årsskiftet.

Avsättningar

Avsättningarna som avser åtaganden för pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 inklusive särskild löneskatt har ökat med 97 miljoner kronor sedan årsskiftet.

Skulder

Den långfristiga låneskulden är oförändrad och uppgår till 250 miljoner kronor. Övriga långfristiga skulder avser finansiell leasing (10 miljoner kronor) och investeringsbidrag (2 miljoner kronor).

Likviditet

Regionens likviditet har förbättrats till följd av inbetalningar av riktade statsbidrag och generella statsbidrag samt att verksamhetens nettokostnader har minskat under perioden. Främst ses förbättringen under den senare delen av sommaren. Låneskulden är för närvarande 250 miljoner kronor. Till följd av bättre likviditet undersöks nu möjligheten att amortera på regionens lån. Likviditeten bedöms bli något sämre under hösten i takt med att byggnadsinvesteringarna börjar kräva kapital. Genomsnittsräntan (för de senaste tolv månaderna) på lånen var 0,6 procent den sista augusti. Givet att amortering av lånen sker, förväntas genomsnittsräntan och räntekostnaderna bli lägre kvarvarande del av 2020.

Pensionsmedelsförvaltning och pensionsskuld

Pensionsmedelsportföljen steg med 1,5 procent i värde under årets första åtta månader. Marknadsvärdet var den sista augusti 5 593 miljoner kronor varav avsatta medel 2 687 miljoner kronor. Från årsskiftet har pensionsmedelsportföljen ökat med 98 miljoner kronor. Värdeutvecklingen var något bättre än jämförelseindex (+1,5 procent) men sämre än målsättningen (-0,9 procent). Portföljförvaltningen har skett inom ramen för gällande finanspolicy. Avkastningen från pensionsmedelsportföljen har påverkats av den oro som har varit på de finansiella marknaderna med anledning av Covid-19. Pensionsmedelsportföljens avkastning minskade under våren med över 10 procent på kort tid. Från april till augusti har aktiemarknaderna återhämtat sig och så även pensionsmedelsportföljens avkastning. Även om spridningen av viruset nu har dämpats i de flesta länder så finns fortsatt risken för ytterligare utbrott vilket skulle kunna ge upphov till ytterligare oro på börsen med fallande kurser som följd. Det är viktigt att ha rimliga förväntningar på börsen framöver. Covid-19 har gjort att många länder vidtagit kraftfulla restriktioner och nedstängningar. Detta innebär att det kommer att ta tid innan ekonomierna har återhämtat sig.

Under juni beslutades även att byta en av de svenska aktiefonderna i pensionsmedelsportföljen. Bytet skedde helt på marknadsmässiga grunder efter en omfattande analys. Den nya fonden förbättrar riskspridningen i totala portföljen och tros ha bättre förutsättningar att leverera avkastning i framtiden. Försäljningen av den ursprungliga fonden innebar totalt sett en stor reavinst. De nya redovisningsreglerna innebär att reavinsten redan är bokförd som

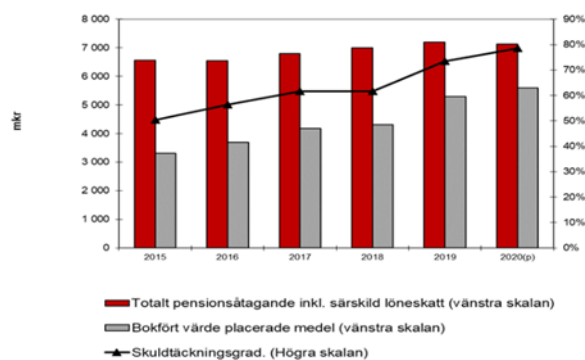
orealiserade reavinst vid årsskiftet. Vårens nedåtgående börsutveckling gör årets utveckling i fonden negativ.

Relationen mellan tillgångarna och den totala pensionsskulden, skuldtäckningsgraden, har förbättrats under 2020. De senaste månadernas starka återhämtning på aktiemarknaderna i kombination med vårens beslutade avsättning gör att regionen idag har en av sektorns högsta skuldtäckningsgrad (78 procent) av pensionsskuld. I prognosen för 2020 förväntas pensionsskulden ligga stabilt runt 7,1 miljarder, se diagram. I framtiden kan förändrade livslängdsantaganden göra att pensionsskulden kommer att öka.

Med anledning av regionens höga skuldtäckningsgrad av pensionsskuld och att regionen står inför stora framtida investeringar så bör framtida avsättningar till pensionsmedelsportföljen bedömas årligen för att sedan återupptas i takt med att investeringstrycket minskar.

Grafen nedan redovisas utifrån bokfört värde (som fr o m 2019 är detsamma som marknadsvärdet) av placerade medel. Skuldtäckningsgraden kan därför påverkas snabbare, både i positiv och negativ riktning, i takt med rörelserna på börsen.

Utveckling av totalt pensionsåtagande och placerade pensionsmedel 2015-2020

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelsen för pensioner intjänade före 1998 inklusive särskild löneskatt har minskat med 119 miljoner kronor. På årsbasis beräknas minskningen till 189 miljoner kronor. Övriga ansvarsförbindelser som består av borgen till AB Transitio, Folkandvården Västmanland AB och Svealandstrafiken AB och operationell leasing uppgår till 1 146 miljoner kronor, vilket är en ökning med 114 miljoner kronor sedan årsskiftet. Det är framförallt borgen till AB Transitio som står för den stora ökningen genom anskaffning av nya tag till Mälardalstrafiken AB.

Ekonomisk helårsprognos

Resultatanalys

Helårsprognos verksamhetens resultat

Den pandemi som präglade våren har klingat av under sommaren och regionens verksamheter har börjat återgå till ett normalläge samtidigt som fortsatt smittspridning måste beaktas. Skillnaden mellan SKR:s skatteprognoser i april respektive augusti är mycket stor och osäkerhet i konjunktur- och skatteunderlagsutveckling råder fortsatt. Region Västmanlands helårsprognos utgår från antaganden och prognoser som SKR gör i Ekonominytt 07/2020 från den 24 augusti.

Verksamhetens helårsresultat beräknas bli 350 miljoner kronor inom intervallet minus 100 miljoner kronor till plus 100 miljoner. Bedömningen baserar sig på de prognoser verksamheterna lämnat samt en övergripande bedömning för övriga delar. Verksamhetens budgeterade resultat är 230 miljoner kronor.

Förbättrad prognos jämfört med delår 1 beror främst på de generella statsbidrag som erhållits som kompensation för i april befarat skattebortfall. Skatteprognosen per augusti är kraftigt förbättrad jämfört med april, samtidigt som den statliga ersättningen är i princip oförändrad.

I förvaltningarnas prognoser ingår bedömda merkostnader för covid-19 motsvarande drygt 200 miljoner samt full statlig kompensation för dessa. Kömiljarden (drygt 79 miljoner kronor) har till fullo prognostiserats på förvaltningsnivå. Även ersättning från försäkringskassan för regionens korttidssjuklön under april till juli på 35 miljoner liksom 20 miljoner i uppskattad ersättning för del av förlorade biljettintäkter i kollektivtrafiken, ingår i förvaltningarnas prognoser, liksom kostnader och ersättning för utvidgad provtagnings och smittspårning.

Flertalet osäkerhetsfaktorer gör att prognosintervallet är brett. SKR levererar ny skatteprognos den 1/10 och givet indikationer de senaste veckorna på en snabbare återhämtning av konjunkturen än bedömt i augusti, kan regionens resultat förbättras. Samtidigt kan en andra pandemivåg senare under året istället leda till ytterligare försämrad konjunktur med fallande skatteunderlag som följd. Regionens första ansökan för merkostnader i pandemins spår har lämnats till Socialstyrelsen. I dagsläget är

myndighetens bedömning av ansökan okänd. Stort tolkningsutrymme i region-Sverige när det gäller definitionen av merkostnader gör att det bedömda beloppet kan bli både högre och lägre än beräknat. Vidare kan ytterligare statlig kompensation under hösten påverka resultatet positivt, till exempel för intäktsstappet i kollektivtrafiken. Ersättningen för sjuklönekostnader har utvidgats till att även gälla augusti och september, men då beräkningsgrunden är oklar ingår denna ersättning inte i det prognostiserade resultatet. Vidare har medel till regionerna nyligen aviserats för kris-, samtals- och traumastöd för hälso- och sjukvårdspersonal. För region Västmanlands del uppgår denna ersättning till 9 miljoner kronor, men förväntas matchas av motsvarande kostnader vilket därmed inte påverkar prognosresultatet. Prognospåverkan av de planerade effektiviseringsåtgärderna inom främst hälso- och sjukvården, liksom pensionskostnaderna, utgör ytterligare osäkerhetsfaktorer.

Nedan framgår förväntade budgetavvikelser.

Avvikelse från verksamhetens budget i 2020 års prognostiserade resultat (Mkr)

Årets budgeterade resultat	230	
Positiva avvikelser	546	
Negativa avvikelser	-426	
Verksamhetens prognos 2020	350	
	Positiva avvikelser	Negativa avvikelser
Förvaltningarnas resultat		-358
Skatteintäkter		-68
Generella statsbidrag och utjämnings	274	
Övriga gemensamma kostnader och intäkter	272	
Totala avvikelser	546	-426

Förvaltningarnas prognostiserade resultat beräknas till -358 miljoner kronor. Läs mer under rubriken förvaltningarnas prognostiserade resultat. Resultatet per verksamhet framgår av driftredovisningen på sidan 31.

Skatteintäkterna förväntas bli 68 mkr lägre än budget 2020 vilket är betydligt bättre än prognosen i delår 1 som var 259 miljoner kronor lägre än budget.

Generella statsbidrag och utjämning beräknas bli mycket högre än budgeterat som en effekt av regeringens krispaket samt tidigare beslutade välfärds-miljarder (60 miljoner kronor).

Avvikelsen för *övriga gemensamma kostnader och intäkter* uppgår till 272 miljoner kronor. Ökningen beror främst på lägre pensionskostnader, överskott i styrelsens anslag och riktade statsbidrag.

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen förväntas bli 2,9 procent för helåret, vilket är lägre än 2019 då den var 3,2 procent. Förväntat lägre nettokostnadsutveckling 2020 än föregående år är till betydande del ett resultat av förbättrad pensionskostnadsprognos. Kostnadsökningen till följd av pandemin täcks i stor utsträckning av tillkommande riktade statsbidrag och påverkar därför inte nettokostnadsutvecklingen nämnvärt.

Förvaltningarnas prognostiserade resultat 2020

Det samlade resultatet för förvaltningarna prognostiseras till -358 miljoner kronor jämfört med delår 1 har statlig kompensation avseende covid-19 tagits upp på förvaltningsnivå i prognosen istället för som tidigare regionövergripande, vilket har kraftigt förbättrat förvaltningarnas prognoser. Nedan kommenteras respektive förvaltning. Driftredovisningen finns på sidan 31.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen prognostiserar ett helårsresultat på -390 miljoner kronor i ett intervall +/- 20 miljoner kronor. Prognos per april var -667 miljoner kronor.

Prognosen baseras på antagande om avtagande effekt av pandemin under årets resterande månader samt att tillfällig schemaläggning för viss vårdpersonal med anledning av covid-19-situationen upphör efter sista september.

Förvaltningens totala kostnader prognostiseras per augusti ca 100 mkr högre än vid aprilprognosen, men de först i delår 2 medräknade intäkterna avseende statliga ersättningar/kömiljard på ca 380 mkr med anledning av pandemin, förklarar det förbättrade prognostiserade resultatet i denna prognos jämfört med förra.

Av det prognostiserade underskottet på kostnadssidan på ca 800 miljoner kronor hänförs 400 miljoner kronor till den ingående obalans som beskrivits i

förvaltningsplanen. Av återstående underskott bedöms 250 miljoner kronor vara relaterat till pandemin och resterande till uteblivna åtgärder för ekonomi i balans samt högre kostnader än budgeterat för köpt vård, läkemedel och personalkostnader.

Merparten av det pandemirelaterade underskottet kan knytas till Akutsjukvården, där covid-19-effekten tillsammans med uteblivna åtgärder för ekonomi i balans blir mest påtagliga.

Prognosavvikelse per område kan sammanfattas enligt följande:

Område	Prognosavvikelse mkr (inkl. pandemiersättning)	Sammanfattande avvikelsekommentar
Akutsjukvård	-63	Relaterat till covid-19-situationen samt uteblivna EIB-åtgärder.
Nära vård (inkl. HMC +5,7 mkr och Vårdval -3 mkr exkl. covidiersättning)	20	Inkluderar pandemirelaterade statsbidrag för 45 mkr som balanserar upp underskott inom områdets vårdverksamheter avseende framförtall personal och köpt vård.
Medicinsk diagnostik	9	Avkastningskravet på 31,7 mkr nås inte pga minskade undersökningsintäkter och ökade personalkostnader relaterat till förändrade arbetssätt pga coronasituationen.
Förvaltningsledning	-362	Förvaltningens ingående obalans på -400 mkr, vägs delvis upp av ekonomiskt överskott för privata vårdgivare och tandvården.
Medicinsk stab	-2	Högre kostnader än budgeterat för läkemedel och labttjänster.
Planerings- och utvecklingsstab	8	Överskott genom vakanta tjänster och personalomställning till andra områden pga coronasituationen.
Prognosavvikelse HSF totalt	-390	

Ekonomi i balans - plan och prognostiserat genomförande 2020

Av planerad effekt motsvarande 108,9 mkr för helår 2020 prognostiseras 49,6 mkr bli uppnått. Störst effekt bedöms av åtgärder inom Material och tjänster, samt av vissa åtgärder inom personalområdet.

Mkr	Plan ekonomisk effekt 2020	Plan ekonomisk effekt perioden	Utfall perioden tom april	Prognos helår 2020
Personal	59,8	40	9,9	14,6
Köpt vård	5	3,3	3	4,5
Struktur	18	12,5	3,7	5,4
Material och tjänster	26,1	18,7	17,8	25,1
Totalsumma mkr	108,9	74,5	34,4	49,6

Enligt beslut §119/20 har förvaltningen i september 2020 i ett separat ärende redovisat en plan med ytterligare åtgärder för en ekonomi i balans. Därtill har förvaltningen i samma ärende presenterat en flerårsplan för förflyttning mot Nära vård samt organisationsförändring inom HSF.

Regionkontoret prognostiserar ett överskott på 26 miljoner kronor för helåret. Jämförelsesiffra för årsbokslutet 2019 utifrån ny organisation 2020 motsvarar ett överskott på 32 miljoner kronor.

Fastighets och serviceförvaltningen prognostiserar ett resultat på 18 miljoner kronor. Jämförelsesiffra för årsbokslutet 2019 utifrån ny organisation 2020 motsvarar ett underskott på -10 miljoner kronor. Resultatet beror i stort på ökade intäkter från hälso- och sjukvården till följd av pandemin.

Förvaltningen för digitaliseringsstöd prognostiserar ett överskott på 4 miljoner kronor för helåret. Jämförelsesiffra för årsbokslutet 2019 utifrån ny organisation 2020 motsvarar ett överskott på 1 miljon kronor.

Regionala utvecklingsförvaltningen prognostiserar ett överskott på 3 miljoner kronor för helåret. Jämförelsesiffra för årsbokslutet 2019 utifrån ny organisation 2020 motsvarar ett överskott på 3 miljoner kronor.

Kollektivtrafikförvaltningen prognostiserar ett underskott på 31 miljoner kronor för helåret (att jämföra med helårsresultatet för 2019, 10 miljoner kronor). Underskottet utgörs av det biljettintäktstapp som inte ersätts av staten.

Intraprenad primärvård prognostiserar ett resultat på 11 miljoner kronor för helåret. Överskottet är främst hänförligt till statlig ersättning för provtagning samt lägre personalkostnader. Jämförelsesiffra för årsbokslutet 2019 utifrån ny organisation 2020 motsvarar ett underskott på 21 miljoner kronor.

Program Nytt akutsjukhus Västerås prognostiserar 0 för helåret 2020.

Helårsprognos resultat efter finansiella poster

Resultatet efter finansiella poster beräknas bli 350 miljoner kronor för helåret. Nettot för orealiserade vinster/förluster har satts till 43 miljoner kronor vid årets slut, vilket bygger på oförändrad börsutveckling under resten av året. Den negativa börsutvecklingen under våren till följd av pandemin, har

nu vänt och börsen har återhämtat sig. Budget efter finansiella poster uppgår till 176 miljoner kronor. Se även resultaträkningen på sidan 32.

Helårsprognos enligt balanskravet

När årets resultat enligt balanskravet fastställs ska realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster frånräknas resultatet och orealiserade vinster och särskilt sparande ska återföras. Under året har återföring skett av tidigare orealiserade vinster i samband med försäljning på 149 miljoner kronor. Efter justeringar enligt ovan uppgår det prognostiserade balanskravsresultatet till 456 miljoner. Se även resultaträkningen på sidan 32.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning utifrån en stark och ut hållig ekonomi ska vara grunden för regionens verksamhet. Det skapas genom att verksamheten drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt och betyder att dagens kostnader inte skjuts över på framtidens generationer.

Den långsiktiga finansiella målsättningen, enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, är att det ekonomiska resultatet (balanskravsresultatet) över en konjunkturcykel ska motsvara 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Med ett prognostiserat balanskravsresultat på 456 miljoner kronor, motsvarande 5,1 procent av skatter och generella statsbidrag uppfylls både den långsiktiga finansiella målsättningen och det finansiella målet att uppnå fastställt ekonomiskt resultat. Soliditeten inklusive pensionsförmåner som intjänats före 1998, vilka redovisas som ansvarsförbindelse, har förbättrats med sex procentenheter sedan årsskiftet och uppgår till 6 procent i delårsbokslutet. Med prognostiserat resultat och prognostiserade investeringar samt den återhämtning som skett avseende placerade pensionsmedel är bedömningen att regionen fortsatt kommer ha en god finansiell ställning.

Inom målområdena finns beskrivningar av hur arbetet med uppdrag genomförs samt kvalitet i verksamheterna.

Investeringar

Regionens prognostiserade investeringsutfall för år 2020 är 702 miljoner kronor där 96 miljoner kronor kan relateras till eftersläpning från budget 2019

samt 2018. Investeringsutfallet fördelar sig på fastighetsinvesteringar 473 miljoner kronor, varav Nytt akutsjukhus Västerås 118 miljoner kronor, ny sjukhusbyggnad i Sala 186 miljoner kronor samt inventarier och utrustning 228 miljoner kronor.

Covid-19-pandemin har gjort att ordinarie verksamhetsinvesteringar har blivit försenade och stort fokus har lagts på att bygga upp covid-verksamheter inklusive utrustning.

Arbetet med Program Nytt Akutsjukhus går i huvudsak planenligt. Programmets totala omfattning, tidplan samt den indikativa totala budgeten kvarstår.

Se även sidan 16 under rubriken "Pågående fastighetsprojekt".

Bolag och samverkansorgan

Folktandvården Västmanland AB (100 % ägande)

Folktandvårdens intäkter har påverkats kraftigt av rådande covid-19 pandemi. Materialbrist och patienter som avbokat sina besök har medfört att bolaget haft betydligt lägre verksamhet under våren och sommaren. Medarbetare var permitterade på 40 procent under perioden 1 maj till 14 juni. Från och med 17 augusti bedrivs verksamheten som vanligt. Intäktsminskningen uppgår till 8,4 procent jämfört med samma period föregående år. De minskade intäkterna förklaras av färre patientbesök. Antalet patientbesök under perioden uppgår till 101 360 vilket är en minskning på 22 589 besök.

Periodens resultat uppgår till 5,5 miljoner kronor. Att resultatet är positivt trots den neddragning som skett under våren och sommaren beror på särskilt stöd i form av sänkt arbetsgivaravgift, bidrag för deltidspemittering, ersättning för sjukskrivningar och hyresbidrag. Bolaget prognostiserar ett årsresultat i enlighet med budget på 1,7 miljoner kronor.

Svealandstrafiken AB (50 %)

Periodresultatet uppgår till -1,8 miljoner kronor, vilket är 0,2 miljoner kronor bättre än periodiserad budget.

Sammanfattningsvis har bolagets verksamhet under perioden till stor del präglats av den rådande pandemin och en hastig omställning då fokus till stor del har handlat om att hantera de utmaningar pandemin inneburit både i att klara av bolagets viktiga uppdrag med förändrade förutsättningar på kort varsel och samtidigt ta hand om bolagets medarbetare.

Eventuella ekonomiska nettoeffekter av Covid-19 regleras via kollektivtrafikmyndigheterna i Västmanland och Örebro.

Bolaget prognostiserar ett årsresultat före skatt och bokslutsdispositioner på 10,8 miljoner kronor, vilket förutsätter att höstens trafik kan genomföras enligt den ordinarie planerad trafikproduktion.

Årets prognostiserade investeringar uppgår till 57 miljoner kronor, ingen prognosavvikelse rapporteras.

Västmanlands Lokaltrafik AB (100 %)

Bolaget bedriver ingen verksamhet utan har förvaltat ingångna avtal. Styrelsen har i uppdrag att avveckla bolaget.

Tåg i Bergslagen AB (25 %)

Tåg i Bergslagens resande har påverkats kraftigt av effekterna relaterat till covid-19 vilket bidragit till en markant nedgång i resandet. Under sommaren har beläggningen ökat något från våren och snittbeläggningen ombord på tågen var ca 10 procent. Resandet med SJ-biljetter har ökat från ca 30 procent till 50 procent av 2019 års nivå. Trafiken var under våren reducerad men från och med juli månad körs den enligt ordinarie tidtabell. Resultat efter finansiella poster uppgick till 13,6 miljoner kronor för perioden. Fakturorna för kvartal 4 till respektive region har därför reducerats. För helåret är prognosen att resultatet före skatt kommer uppgå till 2,2 miljoner kronor.

ALMI Företagspartner Mälardalen AB (24,5 %)

Almi Mälardalen har fortsatt insatser mot nystartade och etablerade företag med tillväxtpotential genom affärsutveckling, finansiering och riskkapital.

Exempel på Almis rådgivningsinsatser till tillväxtföretagen är: Tillväxtprogram för unga och etablerade företag, ägarskiften, lönsamhetsstyrning och innovationsrådgivning. Med anledning av Corona har bolaget redan per kvartal 1 ställt om hela organisationen. Det finns ett fortsatt stort behov av bolagets tjänster inte minst inom lån och affärsutveckling i kombination för att stötta både befintliga och nya kunder i de utmaningar och möjligheter som finns. Bolaget har även fyllt på med ytterligare resurser både i form av tidsbegränsad anställning och konsulter tack vare den förstärkning som erhållits från ägarna. Ekonomisk prognos på helåret är ett 0 resultat, vilket är i enlighet med budget.

Kommunalförbundet Västmanlands Teater (51%)

2020 har hittills varit en utmaning för en verksamhet som bygger på social kontakt, på närhet, och på

gemenskap. Västmanlands Teater hann ha premiär både på Bellman 2.0 på stora scenen, och på Moderskärlek, som i samarbete med Strindbergs Intima Teater hade premiär i Stockholm. Den 17 mars tog teaterstyrelsen beslutet att på grund av pandemin ställa in all publik verksamhet. Under slutet av våren och början på hösten lyckades teatern, trots covid-19, med att genomföra ett antal mindre arrangemang. Teatern har anpassat sig till pandemins villkor; spelat utanför äldreboenden, varit synlig, digitaliserat sina föreställningar och kommunikationen med publiken, samt planerat om de delar av verksamheten som berörts.

Ekonomiskt liknar 2020 inte något annat år. Våren blev i princip inställd. Hösten ser just nu ut att genomföras enligt rådande restriktioner, 50 personer i salongen på stora scen, 30 personer på lilla scen och i teaterbistron. Ett litet antal tappra teaterföreningar har vågat boka turnéföreställningar av En vrå i min själ.

Tillsammans med de åtgärder som regeringen beslutat har omprioriteringar och utgiftsneddragningar dock mildrat en stor del av intäktsminskningen på 1,7 miljoner kronor gentemot årsbudget. Förbundet väntar nu på hur det paket med medel riktade till de regionala kulturverksamheterna som regeringen beslutade om i juni ska fördelas.

Helårsprognosen är - 0,2 miljoner kronor.

Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken (10 %)

Det andra tertialet har präglats av den pågående pandemin. Ingen del av verksamheten har kunnat genomföras enligt planering och på det sätt som var tänkt. Såväl egen produktion med den egna konstnärliga personalen, det regionala musik- och dansuppsatset som samarbeten med externa arrangörer

i form av konserter och uthyrningar har påverkats på ett mycket drastiskt sätt.

Under januari till augusti 2020 har 33 632 besökare tagit del av Västmanlandsmusikens verksamhet. Statistiken innefattar Västmanlandsmusikens egna produktioner, samarbetsproduktioner och gästspel, samt digitala sändningar.

Utfallet visar på en god publik tillströmning fram till mitten av mars, då pandemin gjorde att i stort sett all publik verksamhet fick ställas in, med undantag för ett fåtal konserter. Under sen vår och sommar har vissa publika konserter genomförts, främst riktat till äldre. I samarbeten med äldreboenden har såväl Sinfoniettans musiker som de kontrakterade musikerna som utför sommarmusik kunna möta publik på ett coronasäkert sätt. De publika evenemangen som har kunnat spelas live har kompletterats med flera olika former för digitala sändningar, i olika format och via olika kanaler. Sammantaget har dock effekterna av pandemin fått en mycket stor inverkan på den publika verksamheten. Resultatet per den 31 augusti är 3,9 miljoner kronor. Vissa av verksamhetens intäkter och kostnader har påverkats kraftigt under det första och andra tertialet, till största del utan att Västmanlandsmusiken har kunnat påverka vad som sker i någon större omfattning. Det positiva utfallet är en kombination av en stark start på året och det faktum att det inte varit möjligt att bedriva produktionsverksamhet under en stor del av våren och sommaren.

Västmanlandsmusikens styrelse gav ledningen i uppdrag att ta fram en plan för hur de ekonomiska konsekvenserna av pandemin kan mötas. Baserat på denna analys och plan har en reviderad budget och prognos fastställts av styrelsen 25 augusti 2020.

Helårsprognosen baserad på den reviderade budgeten är -0,6 miljoner kronor.

Driftredovisning och investeringar

Driftredovisning						
Belopp i mkr	Resultat jan-aug 2020	Resultat jan-aug 2019	Resultat bokslut 2019	Resultat-prognos utfall t o m aug 2020	Totala intäkter i prognos aug 2020	Prognos i % av totala intäkter aug 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-394,3	-154,5	-278,6	-390,0	9 893,7	-3,9
varav						
Område Akutsjukvård	-133,4	-298,7	-432,8	-63,0	4 549,3	-1,4
Område Nära vård	0,5	-15,4	-71,0	20,0	3 543,7	0,6
därav						
Vårdval Primärvård	16,2	20,1	16,7	-3,0	1 503,3	-0,2
HJÄLPMEDELSNÄMNDEN	8,3	8,5	1,5	5,7	138,3	4,1
Område Medicinsk diagnostik	-3,8	19,5	32,6	9,2	636,3	1,4
Område Medicinsk stab	-3,9	20,9	23,9	-2,2	576,7	-0,4
därav						
Läkemedel	1,0	18,0	21,3	-2,6	518,2	-0,5
Område Planerings- och utvecklingsstab	9,4	3,7	6,7	8,0	127,2	6,3
Område Förvaltningsledning	-263,1	115,5	162,0	-362,0	460,5	-78,6
därav						
Tandvård och privata vårdgivare	22,2	8,4	7,0	22,2	338,0	6,6
Fastighet och service	3,1	-1,6	-9,8	17,8	1 047,9	1,7
varav						
Regionfastigheter	-7,6	-3,8	-11,4	1,9	517,9	0,4
KOSTNÄMNDEN	1,2	4,4	6,8	1,7	103,4	1,6
Regionkontoret	32,9	30,5	32,2	25,5	441,0	5,8
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	9,6	8,4	0,8	3,6	452,0	0,8
Regionala utvecklingsförvaltningen	3,4	14,6	3,4	2,9	292,3	1,0
varav						
KULTUR- OCH FOLKBILDNINGSNÄMNDEN	2,9	2,6	-3,8	-0,3	146,8	-0,2
Intraprenad primärvård	2,2	-4,6	-20,8	11,4	552,5	2,1
Program Nytt akutsjukhus	-0,4		0,0	0,0	8,3	0,0
KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN	-19,7	5,6	10,4	-31,0	855,3	-3,6
POLITISK VERKSAMHET OCH PATIENTNÄMNDENS KANSLI						
Patientnämnden inkl kansli	0,2	0,2	0,3	0,1	5,8	1,7
Förtroendevalda och bidrag till politiska partier	1,8	1,0	1,2	1,5	38,3	3,9
Regionrevisionen	0,1	0,2	0,3	0,2	5,2	3,8
SUMMA FÖRVALTNING	-361,1	-100,2	-260,6	-358,0	13 592,3	-2,6
Regiongemensamma kostnader och intäkter samt finansiering	746,8	279,7	444,3	708,0		
Verksamhetens resultat/prognos	385,7	179,5	183,7	350,0		

Investeringsredovisning – nettoinvesteringar			
Belopp i mkr	Budget 2020	2020-01-01 2020-08-31	Bokslut 2019
Förvaltning/motsvarande			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	163,0	72,7	112,9
Regionkontoret	0,7		1,2
Regionala utvecklingsförvaltningen	1,6	1,0	1,7
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	36,9	24,4	42,3
Förvaltningen för fastighet och service	465,8	151,6	211,8
därav fastigheter	460,0	148,2	205,9
Program nytt akutsjukhus	195,0	36,0	17,9
därav fastigheter	195,0	34,5	17,4
Intraprenad Primärvård	1,0		3,6
Kollektivtrafiknämnden	5,0	6,2	1,6
Regionövergripande oförutsett	6,0		
Outnyttjade medel från 2019	-45,0		
Totalt resultat/prognos	830,0	291,9	393,0

Resultaträkning, noter

Resultaträkning					
Belopp i mkr	2020-01-01 2020-08-31	2019-01-01 2019-08-31	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos utfall aug
Verksamhetens intäkter	1 178,2	1 105,2	1 786,6	1 677	1 989
Verksamhetens kostnader	-6 580,5	-6 444,7	-9 900,4	-9 938	-10 326
Avskrivningar	-215,6	-210,4	-317,5	-325	-335
Verksamhetens nettokostnader	-5 617,8	-5 549,9	-8 431,3	-8 586	-8 672
Skatteintäkter	4 358,9	4 334,4	6 513,4	6 623	6 555
Generella statsbidrag och utjämning	1 644,7	1 395,0	2 101,6	2 193	2 467
Verksamhetens resultat	385,7	179,5	183,7	230	350
Finansiella intäkter	227,2	798,6	1 020,4	97	240
Finansiella kostnader	-223,9	-276,6	-340,1	-151	-240
<i>varav realiserade vinster/förluster (verkligt värde)</i>	43,5	498,0	707,5		43
Totalt resultat/prognos	389,0	701,5	864,0	176	350
Resultat enligt balanskravet	494,4	203,5	206,5	176	456

Noter	Utfall	
	Jan-aug 2020	Jan-aug 2019
Verksamhetens intäkter		
Patientavgifter	66,6	81,6
Trafikintäkter	92,2	120,3
Försäljning av hälso- och sjukvård	126,9	131,0
Försäljning av tandvård	2,8	4,9
Försäljning av utbildning	4,3	4,2
Försäljning av medicinska tjänster	43,7	46,1
Försäljning av övriga tjänster	81,9	83,4

Noter	Utfall	
	Jan-aug 2020	Jan-aug 2019
Försäljning av material och varor	67,6	75,5
Erhållna bidrag	656,9	523,5
Övriga intäkter	34,8	34,7
Realisationsvinster	0,4	
Summa	1 178,2	1 105,2

Noter	Utfall	
	Jan-aug 2020	Jan-aug 2019
Verksamhetens kostnader		
Löner och ersättningar till personal	2 166,3	2 013,4
Sociala avgifter	669,9	626,1
Pensionskostnader inkl löneskatt	8,2	159,7
Pensionsutbetalningar inkl löneskatt	211,2	198,7
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	145,6	136,7
Övriga personalkostnader	11,6	24,2
Vårdavgifter för köpt vård	581,5	561,1
Sjukvårdstjänster mm	556,9	558,0
Köp från bemanningsföretag	130,3	158,0
Köp av utbildningsverksamhet	7,0	7,7
Läkemedel	695,8	655,7
Sjukvårdsartiklar mm	153,5	133,9
Material	216,4	199,8
Bidrag och ersättningar	89,8	96,8
Hyror och div övriga lokalkostnader	122,7	119,1
Övriga kostnader	811,5	793,8
Utrangeringar	2,2	2,0
Summa	6 580,5	6 444,7
Avskrivningar		
Fastigheter	101,6	100,4
Inventarier	112,2	108,3
Immateriella tillgångar	1,8	1,7
Summa	215,6	210,4
Skatteintäkter		
Preliminär månatlig skattebetalning	4 428,5	4 376,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	-37,2	-50,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	-32,4	7,9
Summa	4 358,9	4 334,4
Generella statsbidrag		
Inkomstutjämningsbidrag	749,8	723,8
Införandebidrag	154,0	
Kostnadsutjämningsbidrag	16,9	156,8
Regleringsavgift	-43,9	-35,3

Noter	Utfall	
	Jan-aug 2020	Jan-aug 2019
Statsbidrag för ökade resurser till välfärden	12,5	21,8
Övriga generella statsbidrag	187,2	
Statsbidrag läkemedelsförmåner	568,2	527,9
Summa	1 644,7	1 395,0
Finansiella intäkter		
Utdelning på aktier och andelar	41,0	29,1
Ränteintäkter	0,8	0,6
Försäljning finansiella omsättningstillgångar	295,8	175,0
Bokfört anskaffningsvärde finansiella omsättningstillgångar	-279,7	-94,3
Återföring orealiserade värden tidigare år	-4,7	-50,0
Orealiserade vinster (verkligt värde) finansiella omsättningstillgångar	153,4	719,2
Återföring av finansiella omsättningstillgångar	0,1	0,5
Övriga finansiella intäkter	20,5	18,5
Summa	227,2	798,6
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	1,2	1,7
Bankkostnader	1,5	2,0
Försäljning finansiella omsättningstillgångar	-212,8	
Bokfört anskaffningsvärde finansiella omsättningstillgångar	96,8	
Återföring orealiserade värden tidigare år	144,2	
Orealiserade förluster (verkligt värde)	109,9	171,2
Ränta på pensionsavsättningen	82,7	101,4
Nedskrivning av omsättningstillgångar		
Övriga finansiella kostnader	0,4	0,3
Summa	223,9	276,6

Balansräkning

Belopp i mkr	2020-08-31	2019-12-31
Anläggningstillgångar		
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	5,3	6,2
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 333,0	2 251,9
Maskiner och inventarier	514,9	521,6
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	154,4	152,5
Summa anläggningstillgångar	3 007,6	2 932,2
Bidrag till statlig infrastruktur	199,5	207,2
Omsättningstillgångar		
Förråd mm	62,5	39,4
Fordringar	532,0	581,2
Kortfristiga placeringar	5 432,5	5 112,9
Kassa, bank	457,9	282,5
Summa omsättningstillgångar	6 484,9	6 016,0
Summa tillgångar	9 692,0	9 155,4
Eget kapital, avsättningar och skulder		
Eget kapital	4 100,1	3 711,1
därav årets resultat	389,0	864,0
Avsättningar		
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	3 555,0	3 464,0
Summa avsättningar	3 555,0	3 464,0
Skulder		
Långfristiga skulder	261,7	264,2
Kortfristiga skulder	1 775,2	1 716,1
Summa skulder	2 036,9	1 980,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	9 692,0	9 155,4
Panter och ansvarsförbindelser		
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna		
Pensionsskuld (intjänad före 1998)	2 915,4	3 011,2
Särskild löneskatt	707,3	730,5
Visstidspensioner	17,6	18,6
Övriga ansvarsförbindelser	1 146,0	1 031,7

Kassaflödesanalys

Belopp i mkr	2020-08-31	2019-12-31
Årets/periodens resultat	389,0	864,0
Justering för av- och nedskrivningar	215,6	317,5
Realisationsvinst/realisationsförlust, materiella anläggningstillgångar	0,4	0,1
Justering för avsättningar	90,9	326,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	7,4	20,4
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital	703,3	1 528,3
Ökning/minskning + kortfristiga fordringar	-270,4	-989,1
Ökning/minskning + förråd och varulager	-23,2	-4,5
Ökning/minskning + kortfristiga skulder	59,2	-1,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten	468,9	532,8
Investeringsverksamheten		
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-0,8	-0,7
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar	-182,7	-223,2
Försäljning av mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Investering i maskiner och inventarier	-108,3	-169,2
Försäljning av maskiner och inventarier	1,2	1,7
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-290,6	-394,4
Finansieringsverksamheten		
Nyupptagna lån	2,9	5,9
Amortering av skuld	-3,9	-56,1
Ökning av långfristiga fordringar	-1,9	-1,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2,9	-52,1
Årets/perioden kassaflöde	175,4	89,3
Likvida medel från årets början	282,5	193,2
Likvida medel vid årets/periodens slut	457,9	282,5

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna i delårsbokslutet följer i allt väsentligt redovisningsprinciperna i årsredovisningen.

Regionen har inte konsoliderat de verksamheter som bedrivs i bolagsform i delårsrapporten utan har bedömt att det är tillfyllest med en kort beskrivning av resultat och ställning för dessa. Med anledning av att regioner drabbats hårt ekonomiskt till följd av det nya coronaviruset har riksdagen under våren beslutat om ökade generella statsbidrag. Dessa bidrag ska bland annat kompensera för minskade

skatteintäkter. Beslutade generella statsbidrag ingår i delårsbokslutet med 8/12 och i sin helhet i prognosen för 2020. I bokslutet ingår även 8/12 (14 mkr) avseende aviserat bidrag kopplat till de tillfälliga reglerna kring periodiseringsfond som enligt uppgift kommer att beslutas om i samband med höstens budgetproposition för 2021. Motivet att ta med det trots att det inte är beslutat är att syftet är att täcka skattebortfall som uppstår vid tillämpningen av periodiseringsfond 2019.

Fullmäktigeuppdrag – överblick prognosbedömning

Uppdrag: Nöjda invånare i en attraktiv region	
1 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att ett systematiskt arbete för att utveckla patientens delaktighet stärks i den västmanländska vården.	Gul
2 Regionstyrelsen ska under planperioden säkerställa gemensamt inriktningsbeslutet för förnyad vagnpark för Tåg i Bergslagen.	Gul
3 Regionstyrelsen ska leda arbetet med att verkställa intentionerna i RUS:en tillsammans med länets kommuner och andra intressenter.	Grön
Uppdrag: En god och jämlik hälsa	
4 Under 2020 ska styrelsen utreda förutsättningarna att införa insatser med syfte att ytterligare minska hälsoklyftorna i länet.	Gul
5 Under 2020 ska styrelsen prioritera hälsofrämjande o förebyggande insatser som riktas mot områden som riskerar hög ohälsa.	Gul
6 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att samverkan fungerar väl för de grupper som har störst vårdbehov.	Gul
7 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att ledtider inom cancervården förbättras.	Gul
8 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa förbättras.	Gul
9 Under 2020 ska regionstyrelsen påbörja ett arbete med att ta fram ett idrottspolitiskt program.	Grön
10 Under 2020 ska regionstyrelsen revidera regionens forskningsstrategi med målet att även integrera innovation.	Grön
Uppdrag: En effektiv verksamhet av god kvalitet	
Tillgänglighet	
11 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att regionens nuvarande handlingsplan för digitalisering verkställs och följs upp, och att förslag till nytt styrdokument för perioden 2021-2024 tas fram.	Grön
12 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att arbetet med förflyttning mot en nära vård framskrider och konkretiseras.	Gul
13 Regionstyrelsen ska säkerställa att åtgärder genomförs i syfte att uppnå målen i kömiljarden och andra överenskommelser för att korta väntetiderna.	Röd
14 Under 2020 ska regionstyrelsen verka för att samverkan kring utbyggnad av bredband och digitala tjänster prioriteras.	Grön
15 Under planperioden ska regionstyrelsen verka för ökade anslag från staten, då länets vägnät är underfinansierat.	Gul
Rätt nivå	
16 Under 2020 ska styrelsen säkerställa att personcentrerade arbetssätt finns som stödjer patientens delaktighet i sin egen vård.	Gul
17 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa åtgärder som över tid leder till ökad effektivitet i hälso- och sjukvården.	Gul
18 Under 2020 ska regionstyrelsen låta utreda och ta fram förslag på verksamheter som kan drivas av alternativa utförare. Patientnytta och tillgänglighet ska vara vägledande.	Röd
Kvalitet	
19 Under 2020 ska Kollektivtrafiknämnden säkerställa att den faktiska kvaliteten i kollektivtrafiken ökar i hela länet.	Grön
Hushållning	
20 Regionstyrelsen ska under planperioden ta fram förslag till hållbarhetsprogram som sedan ersätter regionens miljöprogram.	Grön
21 Under 2020 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar köptroheten och följer beslutade regler kring upphandling och inköp.	Grön
Uppdrag: Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare	
22 Som en av länets största arbetsgivare och i arbetet med social hållbarhet ska regionstyrelsen och nämnder aktivt arbeta med att erbjuda sysselsättning till personer som står långt från arbetsmarknaden.	Gul
23 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att insatser för att förbättra chefs- och ledaruppdraget i regionen fortsätter.	Gul
24 Under 2020 ska regionstyrelsen tydliggöra regionens kompetensförsörjningsinsatser och utbildningsuppdrag.	Grön
25 Under planperioden ska regionstyrelsen och samtliga nämnder arbeta för att regionen når en låg och stabil sjukfrånvaro som understiger det nationella snittet 5,9 procent.	Gul
26 Under 2020 ska regionstyrelsen arbeta för att regionen når en stabil bemanning med egen personal och att kostnadsandelen för inhyrd personal inte överstiger 2 procent av de egna personalkostnaderna.	Grön
27 Under 2020 ska regionstyrelsen säkerställa att uppdragstagare inom vårdvalet och övriga berörda avtalsparter på lämpligt sätt blir involverade i utvecklingen av nära vård.	Grön
Uppdrag: En stark och uthållig ekonomi	
28 Under 2020 ska regionstyrelsen och samtliga nämnder säkerställa att förvaltningar och verksamheter förbättrar och effektiviserar arbetssätt och tjänster.	Gul

